

OUR
LIFE

НАШЕ
ЖИТТЯ

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St. Philadelphia, Pa. 19141

Юхим Михайлів

„Золоті Ворота“, пастеля

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
Листопад ч. 10. November 1967

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XXIV. ЛИСТОПАД Ч. 10

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
Редагує Колегія — Лідія Бурачинська, Рута Гал'бей, д-р Наталя Ішук, Олена Лотоцька, Ірина Пеленська, Марта Тарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату висилати на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді від січня 1963 \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 4 а. д.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодиноке число 50 центів

Зміст:

Л. Мурович: Я — кетяг Калини
Слово українського жіноцтва
С. Пушкар: Перебудова програми
І. Козаченко: Мішані подружжя
І. Кашубинська: Помагаймо доброму духові
У. Любович: Карис
Н. Даниленко: Біля Запорізького Дуба
М. З. Одежинська: Діти і книжка
Н. Чапленко: Христя Оленська і її пап'є'-маше
л. б.: Домівка США в Шикаго
Вечір молодих талантів
Виховна праця матері
Р. Міхняк: Чи ви курите?
С. Стечишин: Передріздвяні готування
Вишиваймо: Гуцульський сердак
А. Романович: Чародійний кущ калини
П. Кізко: П'ять горобців
О. Цегельська: Чи приїде св. Миколай?
П. Щуровська: Моя музична освіта
H. F. D. Lototsky: In memory of a friend

На обгортці:

На світліні показана пастеля мистця Юхима Михайлова „Золоті ворота“ з 1920 р. Мистець був головою Всеукраїнського Комітету Охорони Пам'яток Старовини і Мистецтва в Києві. У 1934 р. його ув'язнено і заслано, де він загинув у 1935 р.

OUR LIFE

VOL. XXIV NOVEMBER No. 10

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August, of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel DA 4-7304

Subscription in the United States of America \$5.00 per year, half year \$2.50. Subscription in Canada \$5.00 per year, half year \$2.75. Subscription in England 1½ pound sterling, per year. Subscription in Australia 4 Austr. dollars per year. Subscription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Penna., under the Act of March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“**АНГЛІЯ:**

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Glenroy, W9. Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович
c/c No. 7 887 92 de Paris
26, rue de Torcy
Paris 18-e
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 27
Rauchstr. 22

On the Front Page:

У. Мухайлів: “Zoloti Vorota” in Kiev, pastel 1920.

На терені США

4. листопада — Ювілей 35-ліття — 52 Відділ США у Філядельфії
4. листопада — Ювілей 15-ліття — 10 Відділ США ім. Лесі Українки у Філядельфії
11. листопада — Веселий Вечір — 43 Відділ США ім. Олени Пчілки у Філядельфії
12. листопада — Дитяча Забава і Базар Світлички — 43 Відділ США у Філядельфії
15. листопада — Жіноча Сесія Світового Конгресу Вільних Українців у Нью Йорку
19. листопада — Ярмарок Дитячої Іграшки і вишиваного дитячого одягу — 83 Відділ США в Нью Йорку
26. листопада — Зустріч Окр. Ради з Відділами — Окр. Рада США в Шикаго
2. грудня — „Різдво в Україні“ — програма в англ. мові для Жіночого Клубу в Галесбургу, Ілл. — Окр. Рада США в Шикаго
16. грудня — Гостина св. Миколая — Світличка 43 Відділу США у Філядельфії

Об'їздка п-ні Голови

26. листопада — Окружна Рада США в Дітройті
27.—30. листопада — Відділи США в Дітройті
16. грудня — 73 Відділ США в Бріджпорті, Конн.
17. грудня — Зустріч із головами Відділів: 25, 66, 73, 79 і 93 у Бріджпорті, Конн.

ПОШУКУЄМО ДАВНІХ ЧИСЕЛ

Пошукуємо ч. 5 Нашого Життя з 1951 р. Коли б хто міг відступити його, прохаємо прислати.

Усіх тих, що мають у себе давні числа або річники „Жінки“, „Нової Хати“ й „Жіночої Долі“, прохаємо надіслати для вжитку Централі США.

Замовляйте Збірник Курсу Працівників Дошкілля

Матеріал Курсу, що відбувся заходами Вих. Комісії США у Філядельфії

Ціна 2 дол.

Замовляти в Централі США

Лариса Мурович

Кетяг Калини

Я — кетяг Калини,
З того куща-купини України,
Що зроду-віку над рікою
Луги прояснює собою,
Що навесні — тим срібносяйним цвіттям,
А восени — ще й багрягид віттям.
Той кущ крислатий, крислатий,
Своїм доріддям багатий,
Якому він — батько і мати!

Я — кетяг ягід Калини...
Та ні, я — дочки України!
Мої імена: Софія, Олена...
Ми підняли знамена
В часі лихих землетрусів —
У лавах Усусусів!

Я — кетяг ягід Калини,
Палав огнем України
На їхніх шалках стрілецьких,
У їхніх серцях молодецьких!
Я з ними співав для народу:
— В борні твоїй за свободу,
Сини і дочки в жогорті єдиній
Здобудуть волю Батьківщині!

Я — кетяг Калини,
З куща-купини України,
Її ж героїв усі покоління —
Єднаю в намисті ягід насіння!

Слово українського жіноцтва

Важкий шлях пройшла кожна українська одиниця, група чи громада впродовж тих 50 літ від часу, коли просіяла була над Україною довгождана Воля... Доводилось іти по вибоях, закривавленими стопами міряться чужі простори, продирались крізь праліси, пропливати моря й океани... Українська людина, часто позбавлена всього, в голоді й холоді, зберігала однак у своєму серці Україну такою, якою її колись навіки полюбила. В ім'я її трудилась вона й леліяла мрію труд свій до стіп Її колись донести.

І ось тепер, коли ще далеко не до кінця пройдений шлях українського скитальця, а душа його безугавно тужить за Рідним Краєм, прийшов час у цю пам'ятну 50-ту річницю української самостійності — зложити труд свій, завершений в ім'я її. З усіх кінців світу з'їхались сини й дочки Її; об'єднались у вислові вірності Її ідеалам. Світовий Конгрес Вільних Українців став дійсністю. Не вистачило однак загальних стверджень, заяв та кличів на майбутнє. Життя сучасного світу, а в тім і нашої спільноти надто складне і многогранне. Тому то ряд сесій та з'їздів попередили Конгрес, щоб наповнити його містом висновків з тієї праці, яку виконала українська людина заради кращої долі Батьківщини, заради визволення Її. То ж радять науковці, студенти, журналісти, педагоги: радить і українське жіноцтво, на своїй Сесії. Коротка одноденна Сесія охопила вислів інтересів і прагнень жіноцтва з усіх країн, де живе тепер українська людина. Вона не обмежилась до загальних висновків та врочистих проголошень. Адже українська жінка несе великий тягар праці у всіх ділянках життя спільноти, адже турбота її сягає всіх обставин життя посестер у поневоленому Рідному Краю. То готовилась ця Сесія впродовж довгих місяців в різних Секціях і тільки такий обдуманий огляд поодиноких проблем міг дати всебічну синтетичну картину проблематики українського жіноцтва в обличчі потреб поневоленої Батьківщини і вимог нашої спільноти у вільному світі.

У 50-ліття української державности українська жінка дала вислів своїх прагнень і почувань не лиш на словах, але й у своїх ділах.

З Головної Управи СУА

П-ні Стефанія Пушкар
Mrs. Stefanie Pushkar,
UNWLA President

ПЕРЕБУДОВА ПРОГРАМИ

Річні Збори Гол. Управи ствердили, що наша організація розбудовується кількісно (95 Відділів) і скріплюється якісно (твориться нова Окружна Рада). Маємо поважні осяги (Музей Нар. Творчости в Нью Йорку) і гарні пляни. Та все ж таки мусимо собі сказати, що приріст членства в існуючих уже Відділах замалий і велика кількість жіноцтва є поза рамками СУА. Та й велика частина членок у Відділах не проявляє активності, а й неохоче приймає відповідальні пости в Управі.

Ці недоліки можуть бути зумовлені двома причинами. Перша: членство чи незорганізоване жіноцтво не включається у працю Відділу через невідповідну програму або невміле ведення програми. Друга: вік і здоровний стан членок не дає можливості активно працювати в Відділі. Також перевантаження обов'язками вдома і на праці унеможлиблює активну працю.

Перший недолік залежить від нас і ми повинні його проаналізувати і знайти способи до усунення його. Для тієї цілі слід добре зацікавитися з поглядами членок, збагнути, що їх цікавить, кудю йдуть їх нахили. Найтрудніша справа, коли членство мішане, як щодо віку, так і щодо своїх заін-

тересувань. Тоді програма мусить бути так побудована, щоб була цікавою для всіх, а не лиш частини членок (забагато рефератів, або забагато маловартісних імпрез можуть відштовхувати членство).

Тому нам слід подумати над перебудовою нашої програми. Нам повинні присвічувати такі засади:

1. Програма мусить бути корисною для членки і брати до уваги її зацікавлення.

2. Програма мусить бути жива й інтересна, по-модерному подана.

3. Програма мусить мати організаційно-виховний аспект, себто мусить служити нашому найістотнішому завданню, що його можна коротко з'ясувати двома напрямками:

а) скріплення єдності українського жіноцтва,

б) збереження української субстанції у вільному світі.

Отже коротко кажучи, наша програма повинна допомогти українській жінці виконати найвищий постулат, що його ставимо до неї — збереження фізичної і духової субстанції нашого народу на найвищому рівні. Українська жінка мусить бути свідомим носієм здорової громадської думки, зберігачем нашої культури і традиції, виявом добрих родинних і людських прикмет. Тільки тоді вона може мати корисний вплив на суспільство і передати молодому поколінню українську духовість.

Ця перебудова програми вимагатиме від нас великої напруги сил. Маємо для неї багато даних у нашій культ.освітній, виховній і господарській діянках, у нашій суспільній опіці і зв'язках, у наших виступах у пресі. Та формування нового підходу залежить у великій мірі не лиш від Екзекутиви й референток Гол. Управи, але також від Окружних Рад. Вони є керівним чинником в Округах і

можуть мати вирішне слово в цьому почині.

Стоїмо на переломі. Від нашої вмілості і від нашого зусилля залежить перебудова програми, а з тим і сила і життєздатність нашої організації.

Стефанія Пушкар
голова Централі СУА

Новинки з Централі

Для підготовки Жіночої Сесії Світового Конгресу Вільних Українців створено в Нью Йорку Комітет із Окр. Ради СУА і Відділу Українського Золотого Хреста під головуванням п-ні Оксани Рак, голови Окр. Ради. П-ні Стефанія Пушкар, голова Централі, відбула кілька спільних нарад із цим Комітетом, щоб устійнити **технічні рамки і програму Вечора Жіночої Сесії**.

Ред. Колегія куховарської книжки З. Терлецької, що має появиться заходами СУА, відбула 24. вересня 1967 спільне засідання у Нью Йорку. Члени Ред. Колегії пп. Лідія Бурачинська, Ірина Кашубинська і Наталія Чапленко, устійнили розмір книжки та спосіб подання приписів. Дальші наради продовжувались у днях 25.-27. вересня у Філядельфії у приязності авторки п-ні Зеновії Терлецької.

П-ні Анастасія Вокер, містоголова Гол. Управи, з нагоди Річних Зборів відвідала **англомовні Відділи** на сході. Дня 3. жовтня вона була в 72 Відділі в Нью Йорку, 4. жовтня в 53 Відділі в Асторії, 5. жовтня в 32 Відділі в Ньюарку, а 6. жовтня в 52 Відділі в Філядельфії. Збори пробігали оживлено і дали їй повний вгляд у проблематику цих Відділів, що й вона старалась з'ясувати на Річних Зборах.

До спільної молитви

Як минулими роками, так і цього року об'єднались ми 1. листопада у спільній молитві за український народ. У біжучому році це вже було 13-ий раз!

Молимося за нашу переслідувану Церкву, її замучене духовенство та вірних. У нашій молитві згадали також українську матір, що в умовинах большевицького режиму старається вищипити дітям віру в Бога.

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Мішані подружжя

(Закінчення)

У різних осередках є більше або менше скупчення української молоді. Є менш або більш оживлене суспільне життя, но і є такі імпрези, що дають молодим можливість познайомитися. Є балі, з'їзди, змагання, табори. Обсервуючи ці імпрези, а теж після розмов з молодими і батьками, можна виводити декілька висновків.

Передусім треба дитину впровадити в українське середовище від малого й від малого виховувати в українському дусі. Очевидно, всі ми боремося за існування у менш або більш сприятливих умовах. Стараємся заповнити свій родині найкращі матеріальні умовини життя. Але не забуваймо, що то не все. Деякі з нас, може тому, що нам доводилося жити у важких матеріальних умовах, тепер так дуже задивлені в те, щоб якнайбільше заробляти, щоб мати гарні хати, авта і т. п. При тому забуваємо, що ці авта, хати це не ціль, а засіб, яким ми хотіли б заповнити якнайкраще життя нашої родині, українській родині. І ми так зайняті тим будуванням матеріальної підстави, що хоч як нам залежить на тому, щоб наші діти були українцями, ми раптом спостерігаємо, що в нас хата чудова, і авто, і літній дім, а діти зовсім всякля в американське середовище. Або ми в погоні за добробутом забрели за далеко від українського середовища, або так заангажовані, і то обидвоє, і батько, і мати, у праці для зарібку, що в нас немає часу для дітей. Ми не присвячували їм уваги, не створили атмосфери українського дому. Не запрошували від малого українських однолітків, може не раз тому, щоб не забрудили нашої чудової хати, або, що це стільки мороки й часу приймати малих гостей. А для наших дорослих гостей напевне в нас і час, і засоби знайдуться. І тоді, коли діти вирости, веземо нашу прегарну доню у чудовій сукні на баль, наприклад, лікарів у Нью Йорку, шукаємо між знайомими для неї партнера, показуємо зна-

йомим. Стрічаємо там масу наших давніх знайомих, що теж приїхали з різних сторін Америки зі своїми „потіхами“. І тут або „зловить“, або „не зловить“! І переважно не зловить, бо якщо вона вихована серед американців, то це середовище є для неї духово чуже, або може якраз на цьому балі не натрапила на цього „одного-єдиного“. І потім вертаємось знов у далекі сторони, щоб купити ще одну хату, а дівчина виходить заміж за чужинця.

Це, очевидно, приклад драстичний і скрайній. Але прощу повірити, що коли дитина від малого має своє українське товариство, то вона навіть на такому балі, чи на якійсь іншій зустрічі далеко легше ввійде у своє товариство. Далеко менше притягає її і манить все що американське, навіть потім у гайскулі чи каледжі, де вона має самих американських товаришів. І всі ті, хто має ще недорослих дітей, подумаймо про це зарання, заки буде запізно.

**

Є родини, які зуміли так виховати дітей, що для них все, що українське — близьке і рідне. Але якже часто саме тільки говорення батьків, саме розказування від малого про те, що вони українці і що мають бути на це горді, є для дітей абстрактним поняттям і викликає у них майже нехтї. Вони почуваються різними від свого американського оточення і тим більше стараються уподібнитись до нього, що більше батьки їх від того відтягають та ще й часом його досадними словами критикують. А рівночасно не дають їм такого українського середовища, що було б достаточоно атракційне, щоб дати противагу американському. А тим часом, що чує і бачить молодь в українському середовищі від старших? Спори, різниці поглядів, критика один одного, групи, партії — неже те хочемо їй заімпонувати й притягнути? Якщо хочемо заховати дітей для України, не розмінюймо її на дрібні.

Для молодих це тільки — „великих слів велика сила“, незрозуміла, нецікава, а Україна наче калейдоскоп малих груп, групок, спєрів, спориків. Якщо вже самі не можемо вийти з цього блудного кола й обійтись без взаємного себе обвинувачення, то хоч трактуймо їх як прикру, драстичну справу, що її не випадає провадити при дітях, щоб їх не згіршити, не знеохотити назавжди до всього, що українське.

Якщо хочемо, щоб молоді будували українську сім'ю, то зачнім від того, щоб вони у нас бачили прегарну, висококультурну сім'ю, і таке ж ціле українське середовище.

**

У вступі сказано, що чинник розуму щоразто більшу роллю грає у будові священної інституції подружжя і сім'ї. Очевидно цим не треба нехтувати. Організовані зустрічі, балі, а навіть посередництво — це все ті практичні засоби, що ними треба уможливити молоді пізнати себе. Поміж молоддю є багато одиниць, свідомих того, як важко жити з людиною, що є вихована у зовсім іншій культурі, що має інші традиції, іншу ментальність. Для них така акція, якою повинні б навіть зайнятися такі організації, як Союз Українок Америки, напевне могла б бути помічною.

А балі і зустрічі? У всьому світі тепер такий звичай, що дівчина приходиться на забаву з партнером і з ним бавиться. А що має робити дівчина, що приїхала, наприклад, на Союзівку в товаристві, але без хлопця? Я бачила, як під час вечірної забави стоять групи дівчат і хлопців під годинником на терасі. Музика грає, а вони приглядаються собі. Як знудиться стояти, то котрийсь хлопець нав'яже розмову, а буває, що дівчина-красуня постоїть і піде, бо якось неприємно так стояти. Чи не добре було б уряджувати забави для самітних з аранжером, що в приємний спосіб познайомив би всіх і надав

На актуальні теми

Помагаймо доброму духові!

У нашій дискусії над показами писання писанок забуваємо, що живемо в 2-гій половині ХХ. століття з його твердженням, що поступ світу можливий тільки через виміну досягнень культур поодиноких народів. Останньо посилено пізнання і зближення народів через виміну студентів і вчених. Тим хочу сказати, що джерела народньої творчості і пізнання нашого побуту є доступні для всіх. Адже кожен грамотний американець, зацікавлений писанкою, знайде собі підручник із порадами, як її писати. Та й техніка писання писанок відома не тільки в Україні. Також не думаймо категоріями давніх кулінарних спецієв, що не хотіли зраджувати родинних приписів або навмисне подавали не-

забаві милого, романтичного характеру.

Реасумуючи сказане, треба передусім від малого зв'язати молодь із своїм середовищем навіть коштом якогось обмеження чи посвяти із сторони батьків. Далше, конечно впроваджувати молодь у таке високо культурне, а при тому модерне українське середовище, з якого вони могли б бути горді. Держати їх далеко від наших спорів, що так дуже можуть їх від усього, що своє, віддалити. Уладжувати імпрези, де молоді могли б провести мило час і познайомитися. Не погорджувати навіть посередництвом, що могло б умовити молодих на зустріч у якійсь літниськовій місцевості, на прогульці, чи таборі.

Є ще дальша проблема. А що, як все таки одружаться з чужинцями? Що тоді? Яке повинно бути наше становище? Бо одне певне, що ми не можемо вирікатись нашої молоді. Ми мусимо її і на дальше зв'язати з нашою суспільністю. Ця проблема насуває багато думок, можна б навіть вичислити багато цікавих прикладів, як укладається життя таких подруж. Та це друга, широка тема, яку треба би розглянути та розвинути.

правильні. Скільки цінного досвіду забрали вони з собою в могилу!

Чомусь у всіх наших проблемах ми виходимо завжди від гетта, яке воно не було б — політичне, організаційне, краєве, метрополітальне, великого чи малого міста, містечка чи, врешті, передмістя. Ми не думаємо соборницьки, щоб побачити й оцінити справу, як частинку української цілоти. І так п-ні А. Олексин побачила неточно окреслену писанку на телевізії і за вікном крамниці Кентону та не зареагувала на ту неправильність. А згадує, що так воно діялось на рідних землях під довоєнним окупантом. Чому не подумала вона, що змусило сучасного окупанта привернути писанку до музею в Києві і яке це має значення?

Знаємо з практики, що наша обрядовість і усна словесність багато втратила тому, що запізно почато її записувати. Вміння писати та розуміти писанки треба затвердити виданнями й збірками. А щоб це сповнити, треба матеріальної підстави і тут я запитую всіх тих, що так дуже дбають про писанку та її українське ім'я, чи вони зложили вже свою цеголку на Музей Народньої Творчості США в Нью Йорку, щоб там можна було створити збірку писанок із метриками й мапою околиць їх походження в Україні. Така збірка, мандруючи по Америці й поза нею, була б не тільки науковим твердженням її походження, але засвідчила б також, що Україна — це не „стейт“ Росії, але що сама гуртує споріднені околиці-стейти з многогранними відмінами — варіантами одного могутнього мистецького кореня.

І то не тільки в ділянці писанок. Якщо й далі будемо руководитись обавою п-ні А. Олексин, даремне будемо шукати в енциклопедіях куховарства за українським розділом. Будуть там найменші країни світу, а наші страви будуть фігурувати в російських, польських і жидівських розділах.

На кінець хочу сказати, що для чужих писанка — це тільки мистецька цяцька, а для нас вона — вікова тра-

НОВІ КНИЖКИ

О. Звичайна та М. Млаковий: **ВОРОГ НАРОДУ**. Повість у двох томах. I. том. Проти течії, 466 стор. II. том. Планета рабів, 470 стор. Українська Видавнича Спілка, Лондон, 1966 р.

Часто приходиться чути від нашої молоді, а то й від чужинців питання: „Як же це український нарід такий великий, а дав себе поневолити і дає себе так нищити“. Одною з відповідей на це може бути повість, про яку мова. Гітлерівські знущання діялися на теренах, на які ввійшли переможці і побачили наявні докази їхнього діяння. То ж про гітлерівські злочини всім відомо й вони будять протест цілого світу. Знущання большевиків відбувалися не тільки що за залізною заслоною, але на далеких землях, де ніколи не ступила нога чужинця, то ж мало про них знають і не викликають вони такого обурення. Отже мусять про все розказати очевидці. Повість, що про неї мова, це переживання сім'ї від революції до приходу німців в Україну, але по суті, це історія не однієї, а тисячів сімей. Її читати нелегко, бо не любимо думати про терпіння і біль, але її прочитати треба, щоб усі, а передусім молоді здали собі справу з того, що це большевицький терор і тим більше оцінили, що це значить воля і пошанування людської гідності. Повість вражає своїм аж болючим автентизмом не тільки у фактах, але у психічних переживаннях людей, що роками жили у напруженні жаху, злиднів та боротьби за існування не тільки фізичне.

Ю. С.

диція, яку ми повинні примістити в своїй душі та передати в душі наступних поколінь. Тому кожна українка повинна не тільки вміти, але кожного року хоч одну разом із дітьми написати. Адже численні легенди заповідають нам, що як довго будуть писатися писанки, так довго злий дух не вийде переможцем світу. Провірмо свою роль у тій дії. Чи допомагаємо доброму духові?

Ірина Кашубинська

К а р и с

(Докінчення)

Часом Карис приходила на розмову, розказувала про давні казахські обичаї, або про свого чоловіка. Ще її батьки та родичі кочували, літом жили у юртах у степу, змінюючи місце побуту, залежно від паші та пір року. В хатах у аулах жили тільки зимою. Жінки були тоді зовсім підпорядковані мужчинам. Вони ходили тоді ще з закритими обличчями, а залишки тих стрів, що оточували голову білими завоями, ми могли бачити ще у старих казахок, що старалися придержуватись традиції. Не тут місце розказати про те, як жінка обслуговуючи мужчин, чекала аж подадуть їй і дітям рештки їжі, що їх вони споживали окремо, ніколи в присутності чоловіка, а вже Боже борони при гостях, ані про інші менш, або більш драстичні докази поневолення жінки в таких недавніх часах. Якщо згадую про це, то тільки тому, що ще може мама Карис була тінню тині свого чоловіка, але теж не мусіла про ніщо сама старатися, ані рішати. Не була здібна, ані не могла бути самостійною і відвічальною людиною. Хіба вже стара мати роду мала якийсь голос, але це був радше голос сторожа традицій, голос той, що виховувала і вчила своїх синів організувати своє життя, а дочок повинуватися і слухати. А ось минуло одне покоління і Карис, серед переважних життєвих умовин, осталася сама з дітьми. Правда, часом з'являвся якийсь член родини і помагав їй у тяжкій праці, як розкинення гною і перерібки його на опал. Раз хтось поміг їй помазати свіжою глиною дах хати. Згодом, коли від чоловіка не було давно жадної вістки, якийсь представник роду з'явився, щоб переконати Карис, що вона казахським звичаєм, що велів братові брати за жінку вдову по братові, повинна вийти заміж за когось там із рідні. Та на це Карис не хотіла погодитись. Вона вірила, що її чоловік, про якого все говорила з

подивом і любов'ю — повернеться. Вона сама старалася запевнити існування своїм дітям і собі. Весь тягар їх харчування несла вона сама.

День у день виходила вона в село, виносячи речі з хати на за-

Т. Шевченко: Жебручі казахські діти, сепія, 1853
T. Shevchenko: Kazakh children beggars, sepia 1853

міну за харчі, або старалася здобути щось за відробок. Згодом ми стали разом промишляти і добували якісь засоби до життя. Правда наші умовини були різні. Я працювала, а Карис як жінка „воєннослужащою“ діставала якусь пенсію та приділ карток на хліб. Але ні одне, ні друге не могло вистачити на прожиття. За зароблену платню не було можна і не було де дістати муки, чи інших основних харчів, а картки на хліб, що їх діставала Карис, оставалися часто тільки картками. Нераз, коли одна з нас дізналася, де можна дістати щось на заміну,

ми ділилися вістками. Раз ми спільно уночі вибралися за село, де таборували вози, що везли пшеницю до державних складів і там проміняли якусь одержу за зерно. Обидві спільно переживали страх, щоб при цій незаконній чинності не переловив нас сусід, або не підглянула сусідка.

Весною Карис ішла в поле і збирала колосся, що осталося там з попереднього року після зборів у полі. Зараз, після зборів, не вільно було збирати колосся, за це була кара, як за крадіж, але весною на це дивилися крізь пальці. Карис приносила тоді в мішечку колоски, що їх молотила, б'ючи по мішку довбнею, а відтак віяла, примітивним, домашнім способом. Зерно пшеничне присмажувала, товкла у довбні і пересівала. Дрібно змелені, висіяні на муку частинки, залиті молоком — це була казахська потрава „толкан“, а грубіші частини це був „курмаш“. Виходячи з дому, Карис оставляла дітям жменю курмашу та грудку масла. Курмаш, хоч був присмажений і крихкий та для рахітичних зубів малої Сари затвердий. Нераз, коли за стіною чути було плач Сари, а я була дома, я заходила туди, щоб перевірити в чому справа. Показалося, що Сара не може радити собі зі зерном — у неї болять від цього ясна і вона плаче.

Нераз, коли у мене був хліб, я давала дітям по кусочку. Ні, не думайте, що по скибці — стільки хліба не було. От просто кусочок завбільшки пів інча. При цьому треба було вважати, щоб усі кусники були однакові. Цього вже пильнував Арсен і гостро протестував проти несправедливого поділу. Якщо котра дитина була сама і діставала чи то хлібець, чи морковцю, або щось у тому роді, тоді можна було бути певним, що як тільки прийдуть інші, вони з'являться у моїй кімнаті і будуть ждати на свій „приділ“. А ввечері бідні дитиська розказували мамі, що це вони дістали — боляче було слухати, як вони розказують

про це, як про важне переживання.

З давних давен основною пищею казахів було м'ясо і то бараняче з товщем. Ще узнавали вони муку, з якої робили різні паляниці, евент. толкан чи курмаш, та молоко, з якого робили масло і сушений сир. А до того чай, який уміли знаменито приряджувати. Поза тим все інше це для них була „трава“. А тепер цих любимих харчів не було. Я намовляла Карис, щоб із пшениці варила кашу, яку вони можуть їсти з молоком, чи маслом. Вона оскільки мала час пробувала варити. Коли у мене були буряки чи капуста, я давала їй пробувати ці страви. Раз я дістала кусник м'яса і зварила щось у роді бігосу та запросила Карис на цей „пир“. Вже після першого вкусу, вона зовсім знерухоміла і я виділа, що вона не знає чи має ковтнути те, що в устах, чи викинути. І врешті я догадалася. Хоч яка вигодована, вона побоялася, що в бігосі є свинина, а для казахів це не тільки заборонено їхньою релігією, але справді огидне. Мушу признатися, що я збрехала, кажучи їй, що це якесь інше, може верблюже м'ясо. Тоді вона, хоч і з деяким ваганням, з'їла свою порцію.

Коли надійшла весна, ми почали переконувати Карис, щоб вона посадила коло хати якусь городину. Вправді без великого ентузіазму, але все таки вона посадила трохи буряків, морковці і ще дещо. Трудність була в тому, що це все треба було підживити, себто носити з глибокої криниці воду, якої в міру того, як пробігало літо, було щораз менше. Та все таки, коли настало літо, на маленьких грядках Карис зазеленіло. Можна уже було зварити зеленого борщу. Я і ще моя приятелька, почали вчити Карис варення борщу. Було вже гаряче літо і лекція відбувалася на свіжому повітрі, перед хатою, на літній печі. З-перед сусідніх хат приглядалися нам інші казашки. Діти зібралися кругом кухні, держачи в руках мисочки і ложки, ще довго до того, заки борщ зварився. Карис з увагою та повагою слухала наших інструкцій. Заправлений сметаною, густий борщ напевно

смакував знаменито, але не знаю чи так відразу добув собі признання непривичних до городини казахів. Для них мабуть це все осталося тільки „злою конечністю“, а не смаковитою стравою.

Хоч Карис звикала до мене і моєї подруги, що весною переїхала до мене на місце мого брата, вона просила нас, щоб ми пошукали собі іншого пристановища. Їй трапляється хтось, хто як колись мій брат, працює в колгоспі. При тому це її свояк і він допоможе їй прокормити корови. Ми найшли іншу хижину і розсталися з Карис — мушу сказати з обостороннім жалем. Нераз ще я заходила до неї, щоб подивитись, як їй живеться, а головне довідатися чи немає вісток про її чоловіка. Вісток не було. Родина почала переконувати її, що немає чого ждати. Раз нема вісток, треба думати, що його немає в живих. А Карис молода і мимо трудів і горя, що її нищило, може знайти собі іншого свояка, що ожениється з нею.

Карис говорить про це засоромлено, вона навіть подумати не хоче про те, щоб відректися чоловіка, який може десь у живих. Надія з'являється, коли в село починають повертатися з війни чоловіки. Вертаються деякі ранені, а вслід за цим здемобілізовані. Привозять „трофеї“, різні, нераз дивовижні здобуті у Німеччині речі. Карис випитує, чи не бачив хто, чи не чув про її чоловіка. А вслід за тими, хто вернувся, приходить вістка, що її повторюють тихцем і довірочно. Усіх тих, хто побував у неволі у Німців — не пускають додому — їх замикають у лягри, як підозрілих. Але навіть поворот не все приносить з собою радість та щастя, сповнення надій, що їх розмалювала туга. Не все знімає з самітніх жінок тягар і журбу.

Кожен поворот інший, бо ж кожна людина інша і з тих, що ждали, і з тих, що поверталися. У кожної інші переконання й інша на них реакція. Але ж у головному можна сказати, що був щасливий поворот, коли обидві сторони вірно ждали на цю хвилину і зі співчуттям та зрозумінням слухають про пережите. Та є інший поворот, що розчарує,

бо поворотців не ждали. Але є ще й такий, що пережите міняло людину та її погляди на світ, на любов, на життя. Воююча Червона Армія здобула Європу, але ж вояки в такий чи інший спосіб побачили життя людей на здобутих територіях, хоч у луні пожеж, насилля, але все таки зі слідами давнього способу життя. В село приходять листи, в яких у простих словах півграмотних людей, виявлені враження зі здобутих територій. Правда, був лист молодого казах, писаний у місті Кракові, який жалувався, як дуже тужить за сірим степом Казахстану. Для нього краса цього старинного міста, не була красою, а чимсь дивовижним і чужим. Але були листи, де описані були не вулиці, церкви та парки, але просто хати, кухні, помешкання, крамниці, одяг жінок. І було сказано, що коли вернуться, то будуть жити інакше. І бувало, що поворотець був у глибині серця розчарований. Він не хотів хати, до якої входить через стайню. Його разив одяг жінки, примітивні страви. Він „заразився“ Європою. Починалася критика всього, що давніше було для нього уособленням краси, домашності, любови. Мужчини поверталися іншими.

Але і жінки були не ті. Важке борювання за кусник хліба, а головне вічне напружене старання про кожну дрібницю, мусіло змінити їх і назовні і внутрі. До того доходять вістки про грабежі і насилля, що їх доконувала армія, якої членами є їхні чоловіки. І жінок огортає страх перед зустріччю.

Прийшов час, коли мені можна було покинути Казахстан. Ще йду побачити Карис. Перше питання — чи є вістки про чоловіка? Отже є, хоч дуже непевні. Хтось бачив його, він був ранений, мабуть попав у німецький полон. Отже є надія, може повернеться. У Карис сяють очі і на лиці з'являється усмішка, яка роз'яснює її лице, витирає слід важких літ. Врешті хтось займеться Сакеном, який щоразто більше вимикається з-під її материнської руки. Врешті не буде вона сама дбати за їжу, за пащу. Але її усмішка гас-
(Докінчення на обгортці)

Біля Запорізького Дуба

(Репортаж)

Якщо Вам колинебудь доведеться поїхати на Україну, то не забудьте відвідати місто Запоріжжя та його околицю. Це місто нараховує 620 тисяч населення — його називають містом металургів. На зовні воно нічим не відрізняється від інших міст України: чисте, багато парків та зелені. Зате в готелях знайдете більш ввічливу обслугу, ніж в інших містах. Западливий грек, управитель ресторану, почастує Вас „коктейлем Україна“, що зроблений зі старих овочевих горілок із льодом.

Завжди усміхнена Ріта, провідник Інтуриста, повезе Вас на правий берег Дніпра, де можна оглянути електричну станцію Дніпрогесу.

Ми зупинилися на Дніпровій греблі й дивилися, як штучними каналами перепливають кораблі. З правого боку вже нічого не залишилося від Дніпрових порогів, вони лежать затоплені 36 метрів під водою. З лівого боку греблі Дніпро зберіг свій первісний вигляд. В даліні видніє скелястий острів Хортиця, де колись була Запорізька Січ. Між Хортицею і греблею залишилося ще декілька порогів-островів. Найближче до берега — це „острів кохання“, поруч нього „козацька миска“, де за переказами козаки „варили вареники“. Майже на самій середині Дніпра невелика гранчаста скеля — це „острів дурнів“. Ми знаємо з історії, що жінкам відвідувати Хортицю за часів Запорізької Січі заборонялося. Деяким козакам, однак, вдавалося влаштувати побачення на „острові кохання“. Якщо їх зловили — давали 25 кив і саджали „на хліб і воду“ на Острів Дурнів.

Нам тяжко було відірвати очі від чудового Дніпрового пейзажу. Мимоволі очі заходять вологою... десь здалеку на Хортиці ввижається димок із козацького куреня.

Хортиця — найбільший острів на Дніпрі. Простягається здовж Дніпра на 13 кілометрів. Назва походить, мабуть, від поганського бога Хорса. Навіть руїн не за-

лишилося від давніх січових укріплень. На Хортиці перебував колись Тарас Шевченко — в цьому місці поставлено меморіальний камінь-пам'ятник.

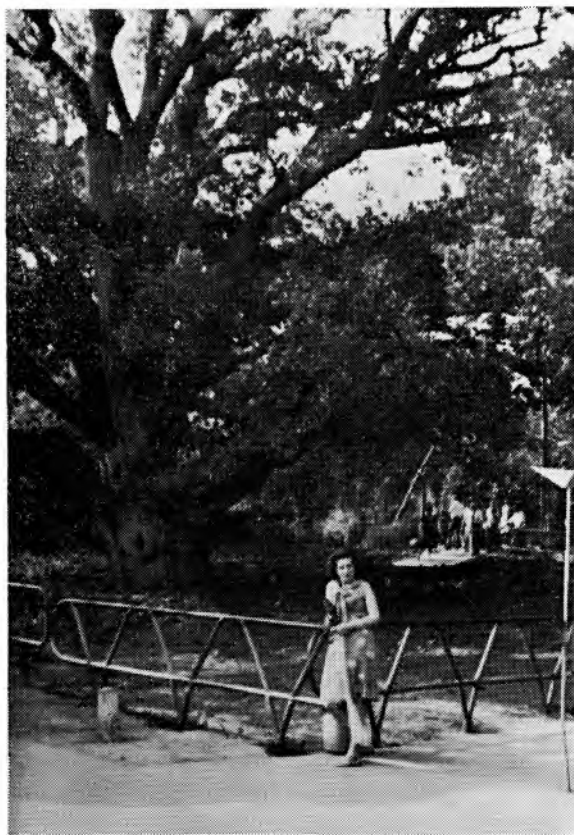
Та найбільш незабутнє враження, що залишилось у моїй пам'яті, це мальовничий краєвид у селі Верхня Хортиця. Його осередком є 700-літній дуб-велетень, свідок козацької слави. Дуб цей дожив глибокої старості, він сам міг би багато розповісти про побачене й почуте на протязі довгих, як чумацький шлях, століть.

Ліси на берегах Дніпра, здавна славився дубами-велетнями. Про один із них, що засох на острові Хортиці в 1871 р., ще в Х. столітті писав візантійський імператор Константин, як про дуба величних розмірів, під яким східні

слов'яни, що „пливли із варяг у греки“ відпочивали та приносили жертви богам, благаючи безпечної переправи через Дніпрові пороси. В затінку цього дуба, як розповідають народні перекази, відпочивали воєнні дружини князів Олега і Святослава по дорозі в Царгород. Засох цей дуб у віці приблизно 1,000 років.

Подібних дубів — живих пам'яток природи давно минулих століть тепер на Україні дуже мало. Могутній дуб росте біля Рихловського монастиря на Чернігівщині, дуб Сквороди біля Харкова, „козацький дуб“ свідок Корсунської битви, „дуб Шевченка“ біля Канега та дуб-велетень біля Львова.

Найстаріший з них усіх, однак (Продовження на обгортці)

Запорізький дуб, пам'ятник природи XIII стол.
На світлині авторка допису.

An oak tree from 13th century in Ukraine is called
"Zaporisky Dub"

На виховні теми

Діти і книжка

Часто чуємо нарікання від наших батьків, що, мовляв, наші діти замало читають; а коли вже й читають, то майже виключно американські книжки. За цим наріканням криється подвійний страх за душу дитини.

З одного боку знаємо, що невідповідна лектура може дуже від'ємно відбитись на розвитку дитини. Тому то лектура чи то американська, чи українська мусить бути відповідна до віку й розвитку дитини. Як школи, так і бібліотеки і українські й американські мають списки відповідних книжок, з яких радимо користати. Врешті, якщо дитина виростає з книжками, тоді прекрасним показником на те, чи лектура відповідна чи ні, є зацікавлення дитини.

З другого боку ми свідомі того, що лиш знання української мови дозволить дитині користати з надбань довголітньої української культури. Читання українських книжок дасть дитині це потрібне знання мови і зацікавить культурою, яка цю мову створила. На американському ринку сьогодні більше книжок, як колинебудь їх було і студії виказують, що більше людей читає сьогодні більше книжок, як колинебудь досі. І це, не дивлячись на конкуренцію кіна й телевізії. Значить книжки, часто розкішно ілюстровані, є написані цікаво, й на теми, що цікавлять молодших і старших.

З такою багатою літературою доводиться конкурувати нашим українським видавцям. Чи ж треба тоді дивуватись, що американська книжка притягає (головно старших) дітей далеко сильніше як українська? Однак справа не є безнадійна. Ми маємо в наших хатах українські книжечки, до яких дитина привикла ще від часу, коли мама читала вперше коротенькі віршики. До них вертається в дошові дні, чи довгими вечорами, оглядаючи їх, а з

часом і читаючи („Мамо, я сама“...).

З бігом часу здобуємо дальші книжки, чи то купуючи чи позичаючи. Якщо ми є у тому щасливому положенні, що маємо доступ до української бібліотеки, приводимо там дитину від маленьких літ. Так дитина вчиться не лиш читати книжку, але й шанувати, і в час віддати.

У перших роках шкільної науки складання букв і складів може бути томляче, тому ми все ще не забуваємо дитині прочитати оповідання виключно для розваги. У віці між 9 і 11 років починається справжня конкуренція української книжки з американською. Якщо дитина до цього часу не осягнула певного ступеня плавності в читанні по-українськи — наша книжка майже певно засуджена на програму. Однак навіть між дітьми, в яких техніка читання по-українськи не є жадною трудностю, американська книжка своєю різноманітністю і „сучасністю“ починає витискати українську. Покривджені тут головно дівчатка. Уся „козацька“ тематика після одної, чи двох книжок їм не до смаку; із „хмаринок і котиків“ вони виростили, а „Отман Воля“, чи „Вірний приятель“ прочитуються протягом тижнів, а постають навіть не щороку. Батьки й виховники мусять справді слідкувати за книжковим ринком, щоб тим дітям підняти відповідні книжки.

Знайшовши відповідні книжки, як заохотити дитину прочитати їх? Якщо Ваша не потребує заохоти — то Ви є у щасливому положенні, у Вас напевне дитина ніколи не читала книжки за кару; у Вас дитина маленькою вже знала, що мама і тато мусять мати час „для себе“ на читання; у Вас, правдоподібно, завжди є в хаті відкрита книжка, що її Ви читаете у вільні хвилини.

В іншому випадку, ми відкладаємо точно окреслений час — на-

приклад, перед сном — на читання. Ми обмежуємо кількість американських книжок, які дозволено принести в один час з бібліотеки, ми, вкінці, даємо передсмак книжки, чи то оповідаючи уривок, чи даючи загальний огляд теми. Зрештою, може б матері, які цю проблему зустріли і розв'язали, написали нам про свій спосіб?

М. З. Одежинська

Ірина Винницька: **КАМ'ЯНА СОКИРА**, друге виправлене і доповнене видання, бібліотека „Самопоміч“ для молоді, ч. 1, Нью Йорк, 1967. Ілюстрації Петра Андрусєва.

Дивує нас не раз, чому наші діти молодшого шкільного віку такі зацікавлені часами, коли ще жили дінозаври та інші страшні потвори, а теж доісторичною добою, коли люди ще жили в печерах. Ось для таких дітей власне книжка „Кам'яна Сокира“. Розказує вона про життя в первісній оселі, про хлопця Тану і його подорож, повну пригод. Описує, як тяжко приходилося здобувати харчі на прожиток оселі, як страшно боронитися від диких звірів, та диких людей іншого племені.

З напруженням будуть діти слухати і питати „що сталося далі“, бо знають, що це оповідання трохи правдиве...

Книжка підходить для дітей від 6 до 12 років, та, мабуть, одне з батьків буде мусіти допомогти їм читати. Дуже потрібно мовної редакції, хоч виразний друк, добрі ілюстрації і пояснення при кінці книжки причиняться до ліпшого зрозуміння змісту. Р. Г.

Збірники для дітей
СНІГОВА БАБА

Упорядкувала Марія Юркевич

— Ціна по 50 цт. кожен —

Замовляти в Централі СУА

Христя Оленська й її пап'є-маше

Ще в 1965 р. появилася в англомовній пресі повідомлення про Христю Оленську у зв'язку з її проектами з модерної біжутерії під назвою „пап'ємаше“. Наробила вона багато шуму своїми незвичайними розмірами, яскравими барвами, ну — і ціною цих виробів, яка за перші моделі, що їх продукувала фірма Гаті Карнегі, доходила до 500 дол. за штуку. Такі „ювелірні вироби“ з паперу могли собі дозволити лиш дуже багаті жінки, як це ми й бачимо на ілюстраціях Harper's Bazaar-у за грудень 1965 р., в яких сфотографовано артисток Урсулу Андерс, Барбару Стрейзанд і Софію Лорен в цих клейнотах. Що проектувала їх Христя Оленська, це зазначено в журналі. Вже в наступному числі того журналу її ковтки і браслети прикрашають модельку обкладинки. Також у „Свободі“ п. Р. Голіят написав про її успіхи в цій ділянці.

Не можна говорити про загальне захоплення її прикрасами, що для багатьох консерватисток, призначених до благородних каменів і металів, з їх дуже дрібним візерунком і довготривалістю, видавались незграбно великими, надміру яскравими і не для всіх прийнятними. Тепер ці прикраси вже пішли в масову продаж і приступні всім охочим їх придбати. Безперечно, і наших читачок зацікавить не тільки „біжутерія“, але й сама мисткиня, — тому ми й рішили з нею зустрітись.

Зустрілись ми в її робітні, що міститься у фірмі І. Міллера в Мангаттані. Залишившись на хвилину сама, я перелякалась, бо замість паперових клейнотів і моделей черевиків, що їх виробляє ця фірма, я при вході до робітні натрапила на торбу зі сміттям у руках роззрислої жінки, що була скульптурою. Усе приміщення було заставлене скульптурними творами, що викликали страх і збентеження. Ба й на стінах висіли барел'єфи, не менше дивні. Мені стало моторошно.

Аж тепер я собі усвідомила, що Христя Оленська — мисткиня, а передусім скульпторка і що це її головне покликання. То ж наша розмова розпочалась не так, як я її підготувала.

— Панно Христе, — розпочала я — тридцять літ тому я вперше відвідала модерністську образотворчу виставку в товаристві самого мистця. На всі мої настирливі питання про зміст його картин я наприкінці почула відповідь: „Що це означає? Те, що собі бажаєте!“ Чи й ви так думаете?

— Ні, відповіла без вагання, — мистець — це відповідальна людина, а його твір повинен мати зміст та ідею. Мистецтво не має бути відірване від життя, а роля мистця — бути не тільки піонером нових напрямків, але й провідником.

Мені стало легше. Я можу питати, а не нещиро захоплюватися й удавати, що все розумію, щоб не „скомпромітуватися“ в очах модерністів.

— А от ця скульптура, — не чекала на мої запитання моя розмовниця, — чи не справжній образ напіводягненої жінки, що спішить знести на вулицю вранці торбу зі сміттям? Цей портрет, — показала на стіні барел'єф, я назвала „моя тітка“.

Вдивляюся в портрет і напруживши мозок, намагаюсь уявити собі цю „тітку“, дарма, що замість очей у неї ямки, а замість носа покручена стара бляшка, зате на ній справжній хутрянний комір і справжня брошка. А біля цього ще один портрет: на голові причеплене волосся, позакручуване на закрутки, на носі, вже нормального, окуляри, прикрашені самоцвітами, а в руках журнал „Romances“.

— А це — підказує моя співрозмовниця — чи не типова американка? Таку й назву має цей портрет. І я з цим цілком погоджуюся.

На середині приміщення, немов у дитячих клітках, бачу рожеві,

Христя Оленська
Painter Chrystia Olenska won fame
for her jewelry of papier mache

повненькі тільки немовлят у збільшеній величині, — та що це? Личка у них старі, поморщені і це викликає неспокій.

— А це — відповідає мисткиня на моє німе питання — чи не сучасні діти, що ще не виростили, а вже постарілись?

Я все зрозуміла, та все ж таки стає прикро й сумно, бо хотілося б, щоб мистецтво викликало інші почуття.

Оглянувши далші твори ми опинились на іншому кінці приміщення, де виставлені її праці з пап'ємаше, що мають уже вжитковий характер. Їх діапазон багато ширший, як можна було собі уявити. Це брошки й браслети, перстені з величезними „каміннями“, намиста, коміри, хустки на голову, ба й цілі сукні. Також корбки, рамці до дзеркал і свічники. Ну — і моделі черевиків! На низьких грубих підборах, кольорово прикрашених. Таких, що ще недавно мої дочки називали „стовпчиками“ або „бабцюватими обцасами“. Тепер вони заступлять „шпичаки“, не будуть деформувати жіночої постаті і дрявити килими на підлозі.

— Жінки порозумнішали і хочуть вигоди, каже Христя. Чи так воно, чи непереможна мода каже їм все сліпо приймати? При цій нагоді Христя мене інформує, що

НАШІ ГРАДУАНТКИ

недавно повернулася з Європи, а там одна італійська фірма вироблятиме черевики за її проектом. Крім того, вона має намір запатентувати папіряні підбори, що мають бути не тільки дуже легкі, але й міцні.

Але вернімося до наших прикрас! Всі вони, як згадано, незвично великих розмірів, скульптурних форм, фантастичних виглядів, яскравих кольорів, що нагадують подекуди невідомих тварин та плазунів. А сукні, оздоблені величезними ніби каменями, які освітлені ультрафіолетним промінням, грають мінливими барвами. Все це попри свою позірну масивність, надзвичайно легке. Оглядаємо знятки і журнали і зовсім не дивуємось чудернацьким назвам, що ними преса окреслює ці вироби. А в журналі "Look" сукня проекту Христі Оленської з паперового матеріалу. При тім нас Христя інформує, що в наступних двох числах цього журналу будуть поміщені статті про її вироби, як також у першому числі нового журналу „Авангард“.

Але час летить. Треба ж і про саму мисткиню читачкам дещо сказати. І хоч не ставимо принципово питання про вік, Христя зразу відповідає: — Мені 25 років. Вона учениця школи св. Юра у Нью Йорку і курсів українознавства НТШ, пластунка. Замилування до мистецтва у неї з ранніх років, як і в її сестри, відомої тепер малярки Аркадії. Перші кроки в мистецтві зв'язує вона з нашими мистцями і з пошаною згадує нашій майстрів — Сергія Литвиненка, Якова Гніздовського і Петра Холодного. На жаль той зв'язок тепер урвався. Христя має ступінь бакалавра мистецтва в Ньюйоркському університеті. Крім того курси Alexey Bradovitch: Design Laboratory.

Сама її творчість у цій царині почалася випадково. Першу прикрасу з пап'ємаше вона зробила для себе. Це звернуло на неї увагу редакторки "Women's Week Daily", яка про це написала. Її засипували листами інші журнали і це спонукало її звернути більшу увагу на цю ділянку і поставити її комерційно. Крім фірми Гаті Карнегі, яка перша виробляла ці паперові прикраси за її

Окр. Рада з Дітройту прислала нам список градуанток своєї округи. Подаємо їх і прохаємо доповнити даними про тих, що сюди не ввійшли.

Орися Білоскурська, студії бібліотекарства в Мишигенському Університеті в Анн Арборі, зі ступнем магістра. Була активною пластункою, а тепер є секретаркою в Секції Студенток при 81 Відділі СУА. Дочка Союзянки.

Марія Лончина, студії музики в Дітройтському Університеті зі ступнем В.А. Тепер працює в музичному відділі Дітройтського Інституту. Активна в молодечих організаціях. Плянє продовжувати студії в музичній діяльності.

Калина Ткачук-Миколенко, студії бібліотекарства в Мишигенському Університеті в Анн Арборі. Колишня пластунка, тепер працювала як учителька. Є здібною писанчаркою. Доч-

проектами, Христа працювала ще у фірмі І. Міллер, що має 50 крамниць жіночого взуття (від 30 дол. вгору за пару) по цілій Америці, а тепер будуть при них виставки з модерними ювелірними виробами. Але її мрією було мати власну фірму і це тепер здійснилося. Вона тепер сама незалежний підприємець, що на замовлення робить проекти різним фірмам. До її досягів причинилася виставка в Музеї Модерного Мистецтва, в Музею Сучасного Ремесла і на ЕКСПО, куди запросила її канадська деревна фірма (Paper Ravillion).

Христя всюди підкреслює своє українське походження. На громадську активність, як і товариське життя, як каже, немає в неї часу, бо праця забирає їй 24 години на добу.

— Ви певне не бачили журналу, до якого призначене наше інтерв'ю? — питаю.

— Поміляєтесь, відповіла. — Моя мати є постійною передплатницею Нашого Життя і має зложених багато річників.

Розходимось, як приятелі, бо відчули ми, що в'яже нас нитка, яка лучить покоління навіть тоді, коли між ними стали нові революційні ідеї.

Наталія Чапленко

ка п-ні Оксани Ткачук, членки 26 Відділу СУА.

Мері Осадчук, студії педагогії у Вестерн Мишиген Університеті в Каламазу зі ступнем В.А. Плянє вчити і продовжувати студії. Дочка голови 58 Відділу СУА п-ні Агати Осадчук.

Анна Постолювська, студії англійської літератури в Дітройтському Університеті зі ступнем В.А. Працює в банку і плянє продовжувати студії. Є членкою Секції Студенток при 81 Відділі СУА.

Люба Жук, студії біології і психології у Вейн Стейтовому Університеті. Почала працювати й плянє продовжувати студії.

Христіна Стадник-Меклюр, студії медичної технології у Вейн Стейтовому університеті зі ступнем В.С. Одружилась і переїхала до Ст. Джозеф, Миш., де працює, як технолог у шпиталі св. Йосифа.

Округа Ньюарку надіслала нам список дівчат і молодих жінок, що закінчили вищу освіту. Радіємо, що число професійного жіноцтва збільшується і прохаємо доповнити цей список, коли б тут когось не охоплено.

Христя Чехут з Ірвінгтону, передмедичні студії в Ратгерс Університеті зі ступнем В.С. Студіює медицину в тому самому університеті.

Леся Стасюк із Колвелу, студії біохемії в Смит Каледжі в Массачусетс із ступнем В.С. Студіює медицину в Медичній Школі Індіяни.

Христіна Хитра з Елизабету, студії історії мистецтва в Барнард Каледжі зі ступнем В.А. Працює як стипендистка у Фешен Інституті Технології і змагає до магістерії педагогії в Колумбійському Університеті. Дочка Союзянки п-ні Марії Хитри, членки 24 Відділу СУА в Елизабеті.

Оленка Вірщук-Леськів з Ірвінгтону, студії англійської мови в Апсала Каледжі в Іст Орендж зі ступнем В.А. Плянє чителювати, але тепер виїхала до місця постою чоловіка в армії.

Божена Сигалів з Ірвінгтону, студії соціології в Апсала Каледжі в Іст Оренджі зі ступнем В.С. Почала працювати.

Маруся Леськів-Рудакевич з Ірвінгтону, студії біології в Ратгерс Університеті зі ступнем В.С. Працює у Філадельфії над дослідями пістряка і готується до магістерії.

Домівка СУА в Шикаго

День 17. вересня 1967 став великою подією у житті Союзянок у Шикаго. Того дня відбулось посвячення першої домівки, що її собі придбали і влаштували спільно Окр. Рада і Відділи Округи Шикаго. Це було справді великим святом і тому зрозуміле зворушення і хвилювання всіх дієвих осіб.

Не маємо наміру реферувати перебігу цього свята. Не в цьому лежить вага осягу, а в тому зусиллі, що до того доправило.

Всі ми знаємо, що це значить — домівка організації. Це той поміст, на якому можна будувати, це ті рами, в яких розквітає гарна атмосфера й охота до роботи, а з них промінює на всю громаду приязнь і теплота.

Тому Округа Шикаго постановила її собі придбати. Створився Комітет під проводом орг. рефер. Окр. Ради, до якого увійшли всі містоголови й організаційні референти Відділів. Бо ж це мала бути домівка в сіх Союзянок Шикаго, їх зусиллями добути і влаштована.

Пошуки тривали довго. Всі ми знаємо переповнення наших осередків та високі ціни приміщень

Зірка Бекесевич з Ірвінгтону, студії педагогії в Ратгерс Університеті зі ступнем В.А. Почала вчителювати в укр. католическій школі ім. Івана Хрестителя в Ньюарку.

Надя Сірій із Бейону, студії біології в Нотр Дам Каледжі у Стейтен Айленді зі ступнем В.С. Продовжує студії для досягнення магістерії в Алберт Університеті, Миш. Дочка п-ні Мирослави Сірій, членки-основниці 95 Відділу СУА.

Марія Процюк з Ірвінгтону, студії соціології в Ратгерс Університеті зі ступнем В.С. Почала працювати.

Наталія Кононенко - Мойл, студії слов'янських мов у Радкліф Каледжі зі ступнем В.А. Була цілий час на деканській листі і мала стипендію. Внучка п-ні Олени Кононенко, економічної референтки СФУЖО і членки 28 Відділу СУА. Думає продовжувати студії для досягнення магістерії в Гарвардському університеті, де тепер студіює її чоловік.

чи ремонту. А всі були згодні в тому, щоб знайти приміщення в українській установі. Це врешті вдалось Комітетові підшукати. Українська Щаднича Каса „Певність“ погодилась три кімнати на домівку відступити. У дальшому Щаднича Каса поставилась зі зрозумінням до наших потреб. Вона погодилась своїм коштом прове-

шуються два бюрка (Окр. Ради, та 22 і 29 Відділів СУА) і великий стіл для нарад. Є відповідна кількість вигідних стільців. При вході до залу роздягальня. А збоку невелика кухня, де можна приладити перекуску, чай або каву. Закуплено також потрібну посуду.

Не треба згадувати, що це все влаштоване чепурно і затишно і

Домівка Окр. Ради СУА в Шикаго в будинку Щадничої Каси „Певність“ UNWLA Regional Council and Branches in Chicago, Ill. established their office in the building of Security Savings Co.

сти ремонт і приспособити приміщення до нашого житку.

І так почалась робота. Комітет слідкував за нею, та інформував Відділи про її перебіг. Поки це діялось, треба було подбати про устаткування. Адже домівка мала бути гарно і доцільно влаштована. Відділи зложили свої пожертви на ту ціль. Всім залежало на тому, щоб це було якнайкраще! Навіть єдиний позамісцевий Відділ із Милвокі зложив свою пайку! А Союзянки зголосили окрім того свій вклад — одна пожертвувала завіски, друга ікону з рушником, а третя холодильник.

Врешті домівка була готова. Це велика кімната-зала, в якій примі-

сьє чистотою. Так воно зустріло учасників посвячення, що відбулось 17. вересня ц. р. І таке враження залишило у всіх, що були на ньому присутні.

Про саме відкриття напишуть нам із Шикаго. А тепер скажемо тільки про те, як Окружна Рада і Відділи СУА будуть тим користуватись. Домівкою завідує тепер містоголова Окружної Ради п-ні Орісія Гарасовська, але є в плані встановити спеціальну референтку для того. Окружна Рада має передбачених 4 вечорі в місяці для себе, а так само 22 Відділ СУА. Інші Відділи зголосились на один-два вечорі в місяці. Окрім того у (Докінчення на обгортці)

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 1. серпня 1967 р. попрощалась із цим світом довголітня членка 23 Відділу СУА бл. п. **Марія Рейсінгер**. Вона була широко віддана своїй Церкві й організації. Народилась у с. Городище, пов. Гусятин. Приїхала до Америки в 1912 р. У подружньому житті Бог поблагословив її одною донею. Бл. п. Марія залишилася вдовою, однак старалась виховати свою дочку на добру українку і це їй вдалося. П-ні Марія Честух включилася до нашого Відділу і стала активною членкою, увійшла до Управи і будучи молодшою стала нам допомагати в багатьох ділянках. Є також представницею нашого Відділу до багатьох організацій.

В похоронному заведенні з жалем попрощала Покійну п-ні Марія Ясінська, голова, а членки нашого Відділу явилися численно в жалобних відзнаках. Похорон відбувся 3. серпня з церкви св. Івана Хрестителя. Прощальну проповідь виголосив о. Яремак, згадуючи Покійну, як добру парафіянку, що радо сповнювала свої церковні обов'язки.

Родина Покійної влаштувала поминки, що їх приготувала п-ні Ксеня Ратушняк при допомозі членок Відділу СУА. Промовляли пп. Марія Ясінська, голова і Катерина Хом'як. Перша зложила щире співчуття дочці п-ні Марії Честух і всій родині, а друга розказала про життєвий шлях Покійної. Дочка Покійної, зворушена до сліз, сердечно подякувала всім, а зокрема членкам 23 Відділу, що виявили такий широкий жаль та так численно зішлись.

Бл. п. Марія Райсінгер полишила у великому смутку дочку Марію, зятя Семена, 5 внуків і 12 правнуків, які з жалем попрощали свою маму, бабусю і прабабусю.

Спи, дорога Союзяно, нехай легкою буде Тобі земля Вашінгтона!

Анастасія Королишин
членка 23 Відділу СУА

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

П'ятдесятліття нашої національної революції принесло нам багато вражень і починів. Але в ці роковини не сміємо забути про українську родину, що потребує нашої уваги й опіки. Їх подамо їй при допомозі журналу Наше Життя, що принесе духовий корм, розвагу і практичні поради. Також наша дітвора радіє сторінкою Нашим Малцям.

Про те дбають членки Управи наших Відділів і наші прихильниці. Подаємо з подякою прізвища тих, що приєднали нам передплатниць в останньому часі:

Наталія Андрусів, Філяд. (43 Відд.)	1	Анастасія Лебідь, Монреал	1
Галина Царинник, Філяд. (44 Відд.)	1	Тамара Стефанів, Едмонтон	1
Дарія Горна, Лондон	1	Ольга Таратула, Міннеаполіс	
Пелагія Головей, Лондон	1	(16 Відд.)	1
Ірина Качанівська, Філяд. (20 В.)	1	Михайлина Юрчук, Амстердам (19)	1

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 1. травня 1967 р. попрощала цей світ довголітня членка 23 Відділу СУА бл. п. **Катерина Мегас**. Була лагідної вдачі, радо помагала у Відділі в міру своїх сил. Гарно виховала дві дочки, що завдяки їх бл. п. матері гарно говорять українською мовою. Рівнож була відданою парохіянкою церкви св. Івана Хрестителя.

У похоронному заведенні з жалем попрощала її п-ні Марія Ясінська, голова Відділу. Членки віддали Покійній останню прислугу, стоячи в жалобних відзнаках біля домовини. Похоронну відправу відслужив о. парох монс. М. Бохневич. Зворушливу прощальну промову виголосив о. Яремак укр. мовою, а о. Руцький англ. мовою. Похорон відбувся 5. травня ц. р.

Покійна залишила у великому смутку дві дочки, двох зятів і трьох унуків. Всі вони з великим жалем прощали свою дорогу матір і бабусю.

Анастасія Королишин

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Ділимося з членством СУА сумною вісткою, що дня 7 квітня 1967 р. упокоїлася в Бозі наша членка бл. п. **Юстина** з роду **Салягай**, зам. **Баран**.

Покійна походила зі села Корманичі, пов. Перемишль. До ЗДА приїхала перед першою світовою війною і проживала у Філядельфії. Була вдовою. Полишила в глибокому смутку брата і дальшу родину.

Бл. п. Юстина Баран була дов-

голітньою і жертвенною членкою СУА та брала активну участь у Відділі.

Похоронено Покійну на українському катол. цвинтарі на Факс Чейзі. В похоронних обрядах взяли участь, крім родини і знайомих, членки 48 Відділу СУА. За спокій душі Покійної замовлено Службу Божу. Вічна їй пам'ять!

Ділимося з членством СУА сумною вісткою, що дня 2. травня 1967 р. несподівано відійшла з наших рядів довголітня членка 48 Відділу СУА бл. п. **Ева** з роду **Москалько**, замужня **Мандро**. До ЗДА приїхала в 1912 р. зі села Гороховичі, пов. Перемишль.

Покійна полишила у глибокому смутку чоловіка, двох синів, три дочки, трое унуків і дальшу родину.

У 48 Відділі СУА активно працювала, як його довголітня секретарка, потім як господарська референтка. В 1962 р. була вибрана делегаткою на XIII Конвенцію СУА. Покійна належала також до Апостольства Молитви і першого комітету при заснуванні парохії Христа Царя, Філядельфія-Найставн.

Похоронено бл. п. Еву Мандро 5. травня ц. р. при численній участі родини, приятелів і знайомих, на українсько-католицькому цвинтарі у Факс Чейсі.

Замість квітів на могилу, членки 48 Відділу СУА зложили пожертву на Службу Божу.

Нехай вільна земля Вашінгтона буде їй пером!

О. Господаревська
прес. реф. 48. Від.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДЕВ'ЯТНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ДЕСЯТЕ

ВЕЧІР МОЛОДИХ ТАЛАНТІВ

Жіноча Сесія Світового Конгресу Вільних Українців, яка відбулась 15. листопада 1967 у Нью Йорку, завершилась новим починком, що його впровадила в дію Управа СФУЖО. Це був Вечір Молодих Талантів.

З-поміж талановитої молоді в Нью Йорку вибрано — за рекомендаціями музичних і мистецьких шкіл і драматичної студії — найбільш талановитих студенток на те, щоб вони запрезентувались численно зібраним делегаткам Жіночої Сесії. Цей вечір розпружив ділову атмосферу Сесії гарними мистецькими продукціями та опромінив подихом молодости її перебіг.

Управа СФУЖО впровадила цей Вечір, як новий почин, що допоможе скріпити наші сили. Талановита молодь потребує уваги й опіки. Вона перебуває більшу частину свого часу у чужому світі, в ньому в більшості побирає свою науку і лиш у малій мірі пов'язана з нашим середовищем. Тому ми повинні дбати про те, щоб звязок цей змалку не вривався. Контакт із мистецьким доростом, увага й підтримка його — це повинно увійти в працю і завдання жіночих організацій.

Тут і там це вже проводиться в життя. Та збірний виступ талановитої молоді на Жіночій Сесії, закріпить цей почин. Представниці Європи, Австралії, Півд. Америки, сестри з Канади, всі, що прибули на Світовий Конгрес Вільних Українців, могли переконатись про його значення й вагу. Тепер Вечори Молодих Талантів повинні поширитись по всьому світі, де діють українські жіночі організації.

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

Виховна праця матері

В останньому часі цій справі присвячують велику увагу духовні і світські чинники. Нові відкриття психології і педагогії скріпили переконання про велику відповідальність батьків у виховному ділі. Захитання подружжя та явище молодечої злочинності ще більше затривожили всіх, що дбають про дитвору й молодь.

Українське поселення у вільному світі тим більше зацікавлене в виховній праці матері. Бо у вихованні української дитини й юнака йдеться не тільки про формування характеру, але і вціплення національної свідомости, а для цього мати може покласти найкращі основи. Вже давно зрозуміла це виховна референтура СФУЖО і в своєму плані праці намітила певні завдання. Висловом того стала Сесія Виховної Праці Матері, що відбулася в днях 22.—24. вересня 1967 р. у Дітройті.

Зміст Сесії творили дві доповіді — мгр. Марії Квітковської „Українська родина на чужині і роля матері в тій родині“ і мгр. Ірини Пеленської „До системи виховної праці матері“. Їх доповнив панель із виступами кількох доповідниць. Це були — Ірина Тарнавська („Виховання дитини дошкільного віку“), Валя Мушинська („Виховання дитини шкільного віку“), Катерина Назарик („Українське виховання дитини третього покоління“), Рома Дигдало („Батьки і підлітки“), Ліда Лазуренко („Мішані подружжя“).

Сесія кинула нове світло на обов'язки матері-українки на новому поселенні. Відразу перед усіма зарисувалась правда, що та мати не зможе подолати своїх виховних завдань без належної підготовки. Життєві умовини розви-

ваються, переміна умовин хліборобської в індустріальну країну та й інші обставини — не дозволяють користуватись тут досвідом старших чи пригадкою з власного життя. Сьогоднішня мати мусить користуватись з порад досвідчених фахівців. А в національному збереженні молодого покоління мусить їй допомогти вся українська спільнота.

Та все ж таки перша відповідальність лежить на ній. Під тим кличем проходила ціла Сесія, притягаючи жіночі організації до співдії. У резолюціях Сесії накреслено цілий ряд допоміжних засобів та акцій, якими жіночі організації повинні послужити українській матері. Це є організування Світличок, допомога школам українознавства й дбання про товариські зустрічі дітей і молоді. Дальше — розбудова лялькових театрів, дитячих театральних вистав, радіопередач, бібліотек.

Однак найповажнішим завданням жіночих організацій повинен стати фаховий розгляд виховної праці матері. Це може йти через виховні поради, доповіді на виховні теми, семінари для матерів і курси підготовки до подружнього життя. Ця ділянка вимагає співпраці кваліфікованих фахівців, що могли б передавати найновіший досвід із кожної ділянки.

Сесія Виховної Праці Матері вповні зрозуміла це, коли поруч вище згаданих шляхів і засобів поставила вимогу, щоб при Виховній Референтурі СФУЖО створився Студійний Центр виховної дії української матері. Це складне й відповідальне завдання справді вимагає основного зглиблення та наукового підходу до цього великого діла.

Д-р Лідія Макаруха-Іваницька
Mrs. Lidia Ivanytsky, M.D., President of Ukrainian Women's Ass'n in Argentina

ГОЛОВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АРГЕНТИНИ

Союз Українок Аргентини, створений у 1948 р. жіноцтвом нової еміграції, перейшов у нові руки. Хоч його членство таке ж саме, проте провід у ньому перейняла українка, що вже виросла в Аргентині.

Лідія Макаруха народилась у 1929 році біля Перемишля в Зах. Україні. Але вже в 1930 р. прибула з батьками до Буенос Айрес, де покінчила початкову, середню й вищу освіту, одержуючи в 1955 р. ступінь доктора медичних наук. Працює в дитячому шпиталі Каса Куна.

Ще дитиною включилась в українське громадське життя, виступаючи на академіях і святах. Як студентка була секретарем Централі Т-ва „Прогресу“, Українського Інформативно-Видавничого Інституту, а від 1959 р. членом Управи Укр. Центр. Репрезентації. Тут вона сповняє функцію референтки радіопередач та референтки сусп. опіки.

Так доходимо до спеціальності нашої громадської діячки. Д-р Лідія Макаруха-Іваницька є керівником щотижневих радіопередач „Вільна Україна“, що надаються від 1957 р. до сьогодні, українською й іспанською мовами. Від 1958 р. вона редагує щотижневу радіопередачу „Музика й культура України“, що надається іспанською мовою з Державної Радіостанції. Змістом її є коментарі про українську культуру, ілюстровані музикою з пластинок.

У 1957 р. Лідія Макаруха одружилась із д-ром Василем Іваницьким, відомим громадським і культурним діячем. Подружжя має три донечки — Богданну, Олександрю й Орису (9, 8 і 4 роки).

У листопаді 1966 р. вибрано д-р Лідію Макаруху-Іваницьку головою Союзу Українок Аргентини. Оновлена Управа розгортає живу діяльність та здобуває щораз то більше членства й признання серед нашого громадянства.

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО

Продовжуємо список членок-прихильниць, що вплатили свою вкладку в І. півроці 1967 р.:

Качанівська Ірина, Клим Павлина, Козак Марія, Костинюк Ірина, Кравчук Ірина, Крамарчук Марія, Крижанівська Марія, Крохмалюк Стефанія, Куник Стефанія, Куций Софія, Лебідь Анастасія, Лиса Наталія, Мазуренко Анна, Маньківська Наталія, Мельник Бронислава, Микитюк Емілія, Михайлюк Дозя, Мудик Анна, Небелюк Надія, Онуфрик Софія, Павликовська Ірина, Парій Агафія, Пелешок Катерина, Прибитківська Емілія, Прийма Анна, Процик Марія, Ребрик Ярослава, Росляк Олена, Савдик Михайлина, Сивуляк Анна, Сіткович Марія, Слободян Марія, Слюзар Леонія, Солонинка Марія, Стасів Ярослава, Терлецька Зеновія, Федорик Ольга, Холевич Марія, Хромовська Марія, Цибульська Дарія, Черниш Олена, Шах Дарія, Шиманська Ірина, Юрчик Емілія.

ВЕЧІР І. ФРАНКА У ВІДНІ

Дня 11. березня ц. р. Укр. Жін. Союз улаштував вечір, присвячений поетичній творчості І. Франка. У програму вечора ввійшла доповідь п-ні Ольги Данилів п. н. „Поетична творчість Івана Франка“, в якій вона накреслила його шлях ставання, завзятої боротьби, заломання і підйому. Всі ці стадії духового розвитку поета були ілюстровані старанно дібраними поезіями, що їх у ході читання доповіді рецитували п-ні Таня Штайгаген, студенти Генрих Штайгаген і Борис Ямінський та 12-літня Іринка Мудрецька. Імпреза закінчилася заключним словом б. довголітньої голови Укр. Жін. Союзу п-ні Анни Жук. Вона підкреслила в ньому роль І. Франка в початках нашого жіночого руху та висловила вдовolenня, що українська молодь знову заактивізувалась у громадській роботі.

Співорганізатором Вечора був Союз Українців Австрії, якого місто голова мгр. Юліян Костюк відкрив Вечір коротким словом. Про гарну декорацію залі подбав п. Ергард Штайгаген.

Анна Сапун

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжі могили бл. п. Анастасії з Стефанишинів Мельничук у Монреалі та бл. п. Анастасії з Турчинів Гудь у Філядельфії складаю 5 дол. на Фонд ім. К. Гардецької

Софія Дорошенко
Філядельфія

Літературний Конкурс СФУЖО

З ініціативи й фундації радної м. Дітройту Марусі Бек створено при СФУЖО літературну нагороду для жінок-письменниць. У виконанні цієї постанови прополошуємо оцим

9-ий Літературний Конкурс СФУЖО

Предметом Літературного Конкурсу є короткий поетичний твір, що його розмір не переступає в поему чи довгу балладу.

На нагороду призначено по 100 дол. за два рівнорядні твори.

Учасницями Конкурсу можуть бути жінки-поетки або всі, що хотіли б ними бути.

Надіслані поетичні твори оцінить Мистецьке Жюрі, до якого ввійшли — д-р Іраїда Герус-Тарнавецька, проф. Яр. Розумний і д-р Марина Рудницька. Реченець Конкурсу: 31. березня 1968 р.

Конкурсні твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище авторки в запечатаній коверті на адресу „Жіночого Світу“ з допискою „Для Комітету Літературної Нагороди“:

Woman's World, P. O. Box 791, Winnipeg, Man.

На сторожі здоров'я

Роман Міхняк

Чи ви курите?

„Половину свого життя людина розтрачує своє здоров'я, — а в другій половині старається його відзискати“.

Леонардо да Вінчі

Найвизначніші дослідники й різні лікарські комісії в цілому світі подали до відома, що курення прискорює удар серця, є основною причиною рака легенів та інших недомагань організму.

Тільки брак сили волі робить людину такою немічною, що аж тоді переставе курити, коли приїде смертельна загроза.

Сьогодні рак легенів так сильно поширюється, що стає загрозою для всіх курців. Ніхто з курців не може бути певним, що його омине ця страшна хвороба.

Є різна вразливість організму. Є люди, що курять десятками літ і щойно тоді розвивається у них рак легенів, а є такі, що вже по трьох роках курення дістають рака.

Рак легенів — це досить нова хвороба. В 1912 р. д-р І. Адлер, відомий дослідник, писав, що рак легенів — це рідке явище і тому не є медичною проблемою. Коли почала зростати консумція папіросів, став поширюватись рак легенів. У 1930 р. було в ЗДА 2,357 випадків смерті від рака легенів, у 1940 р. 7,121, в 1950 р. 18,313, а в 1963 р. було вже 47,000.

Так само сильно і скоро поширюється рак легенів в європейських містах. У Норвегії є заборона продавати тютюн неповнолітнім. В Італії уряд заборонив всякі оголошення папіросів. У Фінляндії є більша консумція тютюну, ніж в інших європейських країнах і там найбільше хворих на рак легенів. В Англії дозволено оголошення курива аж у пізніх годинах, коли діти пішли

вже спати. А в ЗДА немає в оголошеннях ніяких обмежень.

В Англії кількість рака легенів є більша ніж в ЗДА і дехто приписує це мрячному кліматові країни. Але в Данії, де немає мряки, кількість рака легенів така ж сама.

Найбільш трійливою речовиною тютюну є нікотин. Це є альколоїд, безбарвна рідина. Діє дуже скоро на кровоносні судини. Він звужує їх, погіршує високе тиснення крові, може спричинити ангіну пекторіс і збільшує смертність від коронарних недомагань.

Оголошення тютюневих компаній, що фільтри в папіросах зменшують нікотину і смолу, не є правдиві, бо досліди виказали, що папіроси з фільтрами мають більший процент нікотини і смоли, ніж звичайні папіроси.

Це все повинні врахувати завзяті і принагідні курці. Навіщо витрачувати життєві сили для короткої і сумнівної приємности, без якої можна обійтись? Про це треба постійно усвідомлювати молодь і зріле громадянство, щоб запобігти поширенню цієї страшної недуги, якою є рак легенів.

Куховарські назви

Ковбаска, сосійска, парівка.

Ковбасник, ковбасниця — ті, що виробляють ковбаси.

Ковбасня — фабрика, де виробляють і продають ковбаси.

Ковбасянка — кишка для ковбас. Ковбасний.

Ковтаня, **ковтók**, ковтóчок, ковтáти.

Ковбáтка — шматók.

Козміна, козлятина — козятина — м'ясо козяче.

Козячий, козмінний (молоко).

Кокós — тропічне дерево (косова пальма).

Кокóсовий горіх, молоко, олія з к. кори.

Кокóсове вино — з надріаних суцьвітть.

Колáч див. **калáч**.

Кóливо — кутя, що їдять на похороні.

Колобók — **корж**.

Кóлос, колосók, колóсса, колосійстий.

Колотúха — роблена сметана, р'яжанка, кисляк.

Кольрáбі, **каляріпа**, калярепа, гор.

Коляндра, коріáндер — насіння як приправа.

Компóт — **узвár**.

Коні́на, коня́тина — м'ясо з коня.

Конденса́ція — згúщення. Конденсува́ти, конденсований (молоко).

Конóплі — промислова росліна. Коноплі́аний (сім'я, олія).

Консе́рви — харчові продукти готові або ні, забезпечені від псування.

Консерво́ваний, консервува́ти.

Консерву́вання — забезпечення харчових продуктів від псування.

Конфіту́ри — варення, садовина і ягоди, приготовані варення із цукром.

Конфета — **цукéрок**.

Концентрат — 1. згущена речовина; 2. зневоднена суміш харчових продуктів у формі таблеток або порожків (юшки, кисілі, драглиць). **Н. ч.**

Городничий парадник

ПРО ФІКУСА Й ГОРТЕНЗІЮ

1. Чи не є пізно відтяти гілку з фікуса, що випустила корінь і пересадити її?

2. Чи гортензію треба пересаджувати восени чи весною?

Люба М., Гобокен

1. Гілку на фікусі треба негайно відтяти на пів інча під останнім корінцем і уважно посадити в не завеликий вазон. Підливати треба так, щоб земля у вазонку була лиш вогкою, а не мокрою чи пересохлою.

2. Гортензії пересаджуємо лиш весною. У стейті Нью Джерзі трапляються гострі зими, отже пересаджена восени може змерзнути.

Роман Коцик

Користаймо з досвіду

Савеля Стечишин

Передріздвяні готування

Настав передріздвяний сезон готувань до свят. Саме в ці дні час швидко злітає. Вже тепер пора подумати про всі необхідні подобиці — розстари бодай жменьку свіжого, запашного січня на стіл, в'язку пшеничних колосків на місце традиційного снопа, воскових свічок, сушених грибів, гречаного меду, маку й пшениці.

У кого є морозильник, можна завчасу зготовити деяке печиво і заморозити на свята. Хоч маргарина загально прийнялась в кухарстві, то в печиві вона ніяк не дорівнює маслові. Маргарина робить печиво важким. Якщо йде про те, щоб мати на свята смачні тістечка, фахівці печива радять вживати масло, або половину масла, а половину „шортенінг“, себто олії чи кріско. Навіть шортенінг дає кращі висліди, ніж маргарина.

Деякі приписи вимагають точно відміреної муки. Тому муку треба перше пересіяти, а тоді відмірити. Відмірене горнятко непесієної муки не є однозначне з горнятком пересієної. Навіть дрібка зайвої муки може змінити характер печива.

За нашим звичаєм подаємо на Святий Вечір холодець із риби. Для кращого ефекту можна його заохолдити в алюмінієвій формі на подобу риби. Такі форми продаються в крамницях і треба ще тепер її купити. Щоб холодець давався успішно виложити з форми перед поданням на стіл, треба форму вимастити олією, а тоді наповнити рибу і заохолдити.

Мак до куті і на начинку до печива дається зладити завчасу. Змолоти намочений мак, перемішати з медом, тісно вложити у слоїк і перетримувати в холодильнику. Якщо дати доволі меду, мак довго збережеться.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Медяник

Потрібно:

- 3 горнятка борошна (муки)
- 1 ложечка цинamonу
- ½ ложечки гвоздиків (кловс)
- 2 ложечки соди до печива
- ¼ ложечки солі
- 6 яець, відділених
- 1 горнятко жовтого цукру
- ½ горнятка олії
- 1 горнятко гречаного меду
- ½ горнятка міцної кави
- ½ горнятка посічених оріхів

Борошно пересіяти двічі або тричі з сухими складниками. Борошно може бути звичайне хлібне, бо воно дає кращі висліди в медовім печиві, як кожне інше. В окремій посудині розтерти жовтки з цукром. Відмірюючи цукор, подбати, щоб він був добре втиснений у горнятко. Додати олію і далі вбивати масу. Домішати плинний мед. Додавати борошно окремими порціями на перемену з кавою і закінчити борошном. Домішати січені горіхи. Горіхів можна дати більше, ніж подано, або можна їх цілком вилишити, як хто бажає. Вбити білки на тугий шум і легко замішати в масу. Виложити масу у вимашену форму або у дві менші форми. Пекти в температурі 350° приблизно одну годину. Якщо медяник у двох формах, пекти 45 хвилин.

(Подала Стефанія Марус)

Горіхово-маковий торт

Потрібно:

- 6 жовтків
- 1 горнятко мілкового цукру
- 2 ложки цитринового соку
- ½ фунта мелених горіхів
- 4 ложки тертих сухариків
- 1 горнятко сухого меленого маку
- 6 білків

Убити жовтки аж збілюють. Поступово додавати половину цукру і вбивати, аж маса стане густою і гладкою. Домішати цитриновий сік, горіхи, терті сухарики

і сухий мелений мак. Білки вбити на шум, поступово додати цукор і далі вбивати. Сполучити білки з масою. Виложити до двох вимашених маслом круглих форм. Пекти в мірно гарячій печі (375-350°) приблизно 35 хвилин. Проохолдити короткий час і вийняти з форми. Переложити торт масою, якою бажаєте і покрити склицею.

Пиріжки

Потрібно:

- 2 горнятка домашнього сира
- 1 горнятко масла
- 3 яйця
- 1 ложечка тертої цитринової шкірки
- 2 горнятка пересієного борошна (муки)
- ½ ложечки солі
- 2 ложки цукру

Перетерти сир через ситко, додати масло і разом розтерти на гладку масу. Домішати вбиті яйця і цитринову шкірку. Борошно пересіяти з сіллю й цукром. Додати до маси і вимішати. Розтачати тонке тісто, приблизно четвертинну інча завтовшки і покряяти на малі квадратники. Наперед приготувати відповідну начинку, яку хто любить — мелений і заправлений до смаку мак, сливкове повило чи що іншого. На кожний квадрат накладати начинку, зліпити боки та сформувати пиріжок. Пекти в гарячій печі (350-375°) приблизно пів години. Поки ще гарячі — посипати порошковим цукром (айсінг).

„Укр. Голос“

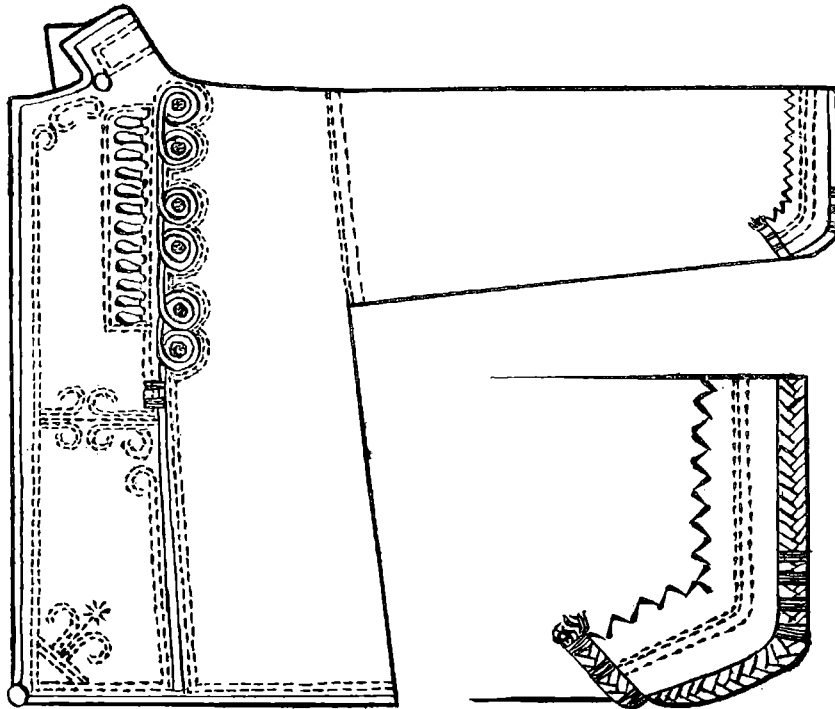
КРОХМАЛЕННЯ БІЛЛЯ

Виправши і сполокавши білля, вибираємо його з пральної машини. Наливаємо одну третину холодної води і вливаємо туди через ситко зварений крохмаль. Перецідити його треба тому, щоб усунути всякі гудзики, які могли б створитись. А тоді вкинути білля і наставити машину на 3-хвилинний цикл. Це вистачить, щоб білля добре перейшло крохмалем.

Тітка Марійка

Гігієнічні й сучасні приписи
НАТАЛІ КОСТЕЦЬКОЇ
Овочі й городина
можна замовляти в Централі СУА
Ціна 60 ц.

Гуцульський сердак

Гуцульський сердак, як нагортка для дівчат
The coat from the Hutsul costume is now worn by Ukrainian girls in the fall season

В останньому часі прийнялося серед молодих дівчат-українок носити нагортку, пошиту на зразок гуцульського сердака. Це дуже вдячна новинка! Якщо зроблена з міцного вовняного матеріалу (а з іншого не може бути), тоді вона тепла й зручна. А її крій і мальовничі прикраси роблять її оригінальною і привабливою. Тому кожна молода дівчина тепер хоче мати таку нагортку.

Матеріал. Найкраще надається на це повстяний матеріал (фелт) у брунатній, вишневій чи білій красці. Може бути також міцне сукно в тих красках, або щось із нових трико-

тажних грубших тканин, які є м'які й легко даються формувати.

Крій. На цей крій можна знайти форму хлоп'ячої або чоловічої пижамової блузи. Перед сердака повинен бути гладкий (без вшиток) на те, щоб можна вмістити на ньому по обох боках багату декорацію. Частини сердака бачимо на рисунку.

Прикраси. Вишивка сердака виконана з кольорової волічки в червоному, помаранчевому, ясножовтому і зеленому кольорах. На рисунку сердака бачимо рід застосованих швів. Це є перетикання, косиця, обмітка, шнурок. Рубці сердака обшиті вовня-

ною косицею, прикріпленою кольоровою обміткою. Та сама косиця творить головну декорацію передньої поли. Круглі кутаси в зеленій, червоній і жовтій красці викінчують декорацію передів.

НОВИЙ АЛЬБОМ УЗОРІВ

Українські Народні Вишивки

Видання СУА

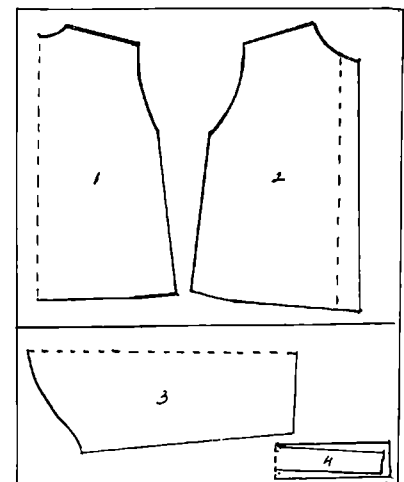
Серія 3

Десять таблиць узорів

Взори з Полтавщини, Київщини, Буковини, Яворівщини, Гуцульщини

Ціна 2 дол.

Замовляти в Централі СУА

Крій сердака

За сучасний припис

Вже починають прибувати приписи на наш Конкурс. Видно, що тема українського харчування всіх цікавить. Кожна українська господиня хоче зберегти наші стародавні страви, але шукає шляхів, щоб улегшити їх виконання та зменшити калорійність.

Тому закликаємо всіх наших читачок — взяти участь у Конкурсі на СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПРИПИС. Поділіться Вашим досвідом з іншими українками!

Мінутні битки

Потрібно:

- 4 минутні битки (стейки)
- 1 горняк так крайної цибулі, щоб кільця держалися при корінці
- 4 ложки масла або олії
- сіль, білий перець, часниковий порошок
- ½ горняк гарячої води
- ½ кістки бульйону з яловичини (волового м'яса)
- 1 ложечка борошна

Цибулю дати на сковороду, посолити, підлити одну ложку води, накрили і на сильнішому вогні впродовж 3—5 хвилин витворити пару. Зняти покришку, дати половину товщу й, мішаючи, зм'якшити цибулю до золотого кольору. Тоді згорнути зі сковороди, дати решту товщу, добре розігріти і на це покласти битки. Зверху посолити, поперчити і посипати часниковим порошком. Коли зарум'яняться, перекинути, а як покажеться кров, відложити зі сковороди. До неї знов дати цибулю, посипаючи борошном і мішати, щоб поживкла. Підлити водою з розпушеним бульйоном і тушувати 5 хвилин. Вложити туди битки, загріти і подавати з м'ятою картоплею, городиною, салатою або квашеним огірком.

Це скоро м'ясна страва і дуже смачна.
МІКА

ПЛЮЩЕВА АРАЛІЯ

Хто з нас не знає кімнатної аралії (*Fatsia japonica*), з її зеленими, великими наче долоні листками? Найкращою з них є плющева аралія, що її листя нагадує нам кімнатний плющ. Виростив її випадково в 1912 р. Ліз у Нансі (Франція) з перехрещення плющу і звичайної кімнатної аралії. Ботанічна назва „*Fatshedera Lizei*“ у честь винахідника.

Росте вона буйно, кушиться і не раз досягає 6 фітів. Коли її притяти, тоді виростають бічні гони. Під кожним оглядом невибаглива. Розмножу-

ється скоро вложеними у воду дозрілими паростками, що в короткому часі випускають коріння. Закорінення здеревнілих паростків діється скоріш, якщо вірізуємо їх яко мога скісно й одну третю частину залишаємо у во-

ді. Пересаджена в поживну городову землю росте дуже скоро й гарно.

Однак плющева аралія не є витривала на мороз і є виключно кімнатною рослиною. Надається до несопляшних мешкань і не мусить стояти коло вікна.

Улітку дуже добре почувається, коли висаджена з вазонком у город у півтіні. Може також лігувати в кімнаті або на балконі.

Пересаджуємо її весною у добру городову землю з додатком піску й торфу (піг-мос). Коли влітку додати що два тижні погною, то розвивається буйно і гарно.
Р. Коцик

Порадник народнього строю

ЩЕ ПРО ЗВИЧАЙНУ ПЛАХТУ

У липневому числі Ви подали рисунок „крилатої“ плахти. Але пишете рівночасно, що такої „плахти“ тепер менше вживають. Тоді, чому Ви не подали рисунку звичайної плахти? Здається, що вона більше підходить тепер танковим гурткам, як „крилата“!

Танцюристка

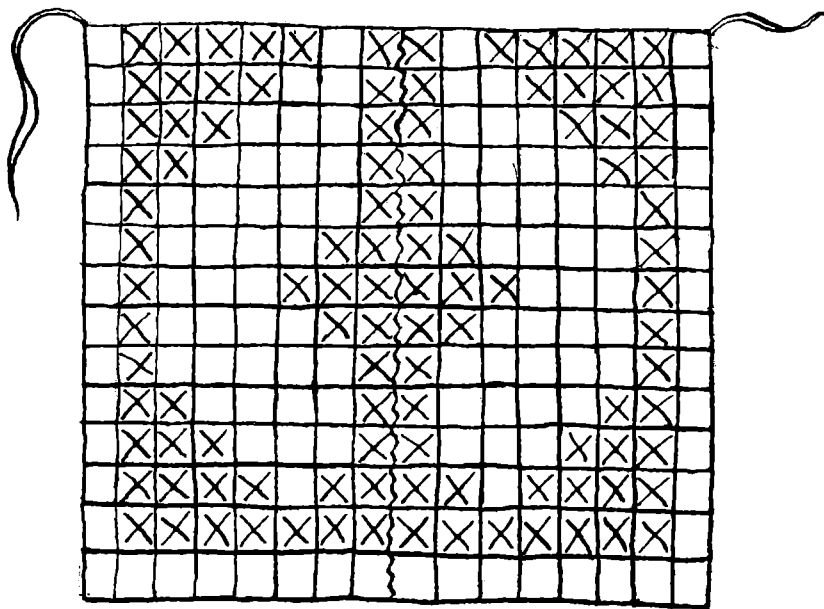
Трудно було вмістити на одній сторінці всі рисунки. Тому охоче подаємо рисунок, як повинна виглядати звичайна плахта. Вона вимагає менше

картатого матеріалу і не поширює статі.

Як матеріал на плахту вживають тепер картаті накривала з плахтовим узором, що їх виробляють в Україні. Їх можна дістати в українських крамницях у синіх і зелених відтінках.

Ред.

**ЧИ ВИ ПРИЄДНАЛИ В ЦЬОМУ РОЦІ
ОДНУ ПЕРЕДПЛАТНИЦЮ?**

Звичайна плахта

Simple wraparound of the Poltava region

- Ukrainian Woman -

THE ANNUAL MEETING OF THE NATIONAL COUNCIL OF WOMEN OF THE U. S.

The Annual Meeting of the National Council of Women of the U.S. was held in New York on October 11-12. The annual meetings give an over-all view of the work of this large central organization and offer delegates the opportunity to discuss the problems of their individual organizations.

The main topic of discussion at this year's meeting was the 20th Anniversary of the Declaration of Human Rights which will be observed in December, 1968. Although still a year away, the anniversary has aroused the interest of wide circles of interested persons. Although the Declaration has brought about many important reforms, many of its postulates remain unfulfilled to this day.

The reports of the 28 member organizations of the NCW showed a wide range of interests and goals which serve as a basis for the National Council's activities. In its turn, the NCW gives its member organizations a clearer perspective of action on the national and international forum.

The UNWLA is a member of the NCW since 1952. This year UNWLA president Mrs. Stefania Pushkar and Public Relations Chairman Mrs. Mary Dushnyck represented the organization at the Annual Meeting. As one of the 28 representatives of member organizations Mrs. Pushkar reported on the work of UNWLA. The UNWLA president who is on the Board of the NCW also addressed the meeting on various aspects of her work as Migration Chairman.

The Annual Meeting was preceded by the Annual Open Meeting on "Women and the City of Tomorrow." On October 10 pro-

Do You Agree?

"Our children are drowning in a foreign sea!" is too often heard at any gathering of Ukrainian parents who are former displaced persons. The anxieties produced by the upheavels of the war years are easily understood but the frantic — at times hysterical — attempts to confine young people within a limited and prescribed area of activity in order to 'Save them' is less understandable — especially when these parents are people with higher education and intellect.

Post War I immigrants, who for the most part had had little schooling, were able to impart to their American born children a sense of Ukrainianism that has not been lost — even among mixed marriages. First, and even second, generation Ukrainian Americans have retained a love and appreciation for their ancestral culture. A meager knowledge of the Ukrainian language has in no way prevented the American born from actively participating in Ukrainian organizational life. Prior to World War II many cultural events were sponsored by Americans of Ukrainian descent. The first exhibit of Ukrainian Folk Art in Hunter College took place over 30 years ago, arranged by American students of Ukrainian parentage. The Ukrainian Youth League's membership in the 30's and 40's was made up of American students. Members of the Ukrainian Professional Association in the late 30's were Americans.

Children born or raised from infancy in other countries can-

minent specialists talked about the problems and prospects of today's cities. Afterwards urban development programs and women's impact on them were discussed.

not be expected to have a strong feeling for Ukraine as the Motherland. The idea that a free and independent Ukraine will need these American trained people and that they will emigrate there, is a hypnotic delusion. Every literate parent is aware of the writings of psychologists on the strong influence of the home environment on the child from birth. A home in which there is loving discipline and a strong but normal and natural feelings for ancestral traditions, culture and heritage will as a matter of course produce children who will retain such feelings. Many young people have been alienated from Ukrainianism by blind criticism of everything American, by generalizations on Americans and dope, sex, morals, etc.

Products of homes where Ukrainian is spoken, which observe ancestral traditions and customs, which nurture culture of their forefathers, which are interested in acquainting their friends and associates with Ukraine and things Ukrainian, whose parents are good citizens of their adopted country, cannot drown in their native waters — they can only bathe and draw nourishment while at the same time they enrich the mixture.

Lesya Risnyk

75th ANNIVERSARY

Canada's Centennial coincides with the 75th Anniversary of Ukrainian migration to that country. In observance of this occasion, the League of Ukrainian Catholic Women of Canada is sponsoring a Literary Competition for a work on a Ukrainian Woman Pioneer. The Executive Board of the League plans to give the award before the end of the Jubilee Year.

The late Lucy Milligan

IN MEMORY OF A FRIEND

We met her fifteen years ago when UNWLA applied for membership in the National Council of Women of the U.S. Mrs. Lucy Milligan was then a Board member. It was a pleasure to discuss our application. Her kind smile encouraged us to talk while her keen eyes scrutinized our words. We felt at ease with her from the first moment.

Our application was accepted and from then on Mrs. Milligan became a friend of our organization. We always found her friendly and sympathetic to all our problems.

I remember our first report at the Annual Meeting in October, 1952, and our first Congress of the International Council of Women.

She attended our Conventions, representing the National Council of Women or the General Federation of Women's Clubs. She said there were "no minority groups but people are all alike" and believed in the brotherhood of man. She spoke at our formal opening of the Ukrainian Folk Art Museum on April 9, 1967, even though she was ill and weak. "Ukrainian women, as I know them, try to preserve their identity," she said in her ad-

dress. "I recognize their efforts and I admire their endeavors."

The life of Lucy Milligan was one steady effort to help people and to encourage them to strive for better understanding. In the mid-twenties she worked as chairman of the department of child welfare of the New York City Federation of Women's Clubs and was a founding member of the National Conference of Christian and Jews in 1928. Many projects followed, and in each she displayed her unique courage and ability.

In recent years she was best known for her work with the American Cancer Society. She traveled to every state in the country, addressing women's groups and mobilizing support for the society's educational and other campaigns.

At her death Mrs. L. Milligan was president of the Golden Rule Foundation and on the Boards of the American Council for Nationalities Service and Citizens for a Quieter New York. She died at the age of 80. We remember her as a friend, who met us with warmth and understanding.

Helen F. D. Lototsky

BRANCH NEWS IN BRIEF

by Dorette W. Gallan

Mrs. Rosalie Polche, president of Branch 72 (New York City) reports that at their September 19th meeting (delayed due to the death of their member, Adele Wasyliciw), a final report was given on the Fifth Anniversary Dinner-Dance and distribution was made to the following char-

ities: UNWLA Scholarship Fund; and the Josyf Cardinal Slipyj Fund (personally submitted to the Cardinal by Mary Lesawyer, immediate past president and co-founder of Branch 72, during her recent trip to Rome).

Anna Kosciw, Rosalie Polche and Helen Prociuk attended and participated in the Conference of Educational Chairmen held in New York on September 23rd and conducted by the New York Regional Council Educational Chairman, Martha Jarosz.

Branch 53 (Astoria, New York) met in early September for a business meeting at the home of our president, Mrs. Alexandra Riznyk. A format of cultural and fund-raising affairs was introduced and voted upon by the membership.

In October, Mrs. Anastasia Volker, UNWLA Vice-President, visited the Branch at the home of Mrs. Dorette Gallan. It was a most interesting and inspiring evening for all. Many aspects of UNWLA life were discussed and ideas were introduced by both Mrs. Volker and the membership, thus opening up a two-way channel of cooperation.

Branches are invited to send their monthly NEWS IN BRIEF to Mrs. Dorette W. Gallan, 33-43 28th Street, Astoria, New York (11106) in order that we may exchange our ideas and views to greater advantage.

Two good talkers . . . not worth one good listener.

Chinese Proverb

From the opening of Folk Art Museum in New York. Fourth from right — Mrs. Lucy Milligan.

From the Banquet at the Convention of the GFWC in San Francisco

From left to right: Mrs. Kurman, Mrs. Pushkar, UNWLA President, Mrs. Kiep, Mrs. Dushnyck, UNWLA Relations Chairman, Mrs. Saguy and Mrs. Lee.

THE VICE-PRESIDENT'S TOUR

Mrs. Anastasia Volker, UNWLA Vice-President, has recently completed a tour of the English-speaking Branches of UNWLA in the Eastern states. On October 3, 1967, she visited UNWLA Branch 72 in New York. The Branch has its headquarters in the Ukrainian American Institute. On October 4 she was a guest of Branch 53 in Long Island City. The meeting was held in the home of Mrs. D. Gallan. On Oct. 5 she visited the newly-founded UNWLA Branch 32 in Newark, N. J. The meeting was held in the Branch 28 Clubroom at the Ukrainian National Home. On Oct. 6 she was a guest of Branch 52 in Philadelphia, Pa.

IN LIEU OF FLOWERS

In memory of the late Adele Wasyleiow, sister soyuzanka of Br. 72, I wish to make a donation of \$5.00 to the U.N.W.L.A. Museum Fund.

Rosalie C. Polche
President Br. 72

IN MEMORY

In memory of my dear husband Walter L. Woloschuk who passed away to my great sorrow, I wish to donate \$25.00 to the Older People Home of UNWLA.

Helen Woloschuk
New York

From the Report of the Detroit National Council for the Annual Board Meeting Oct. 7, 8, 1967

The Detroit Regional Council now coordinates organizational work between 11 Chapters and 2 Auxiliary Committees. The area has gained in membership.

Since constitutionally the Regional Council serves as a coordinating committee in the Region and is responsible for harmonious work between the Chapters, the Ukrainian community and the general community, it does not plan an extensive program of its own. Instead it emphasizes an active program for the individual Chapters and the Standing Committees.

During the last year the Council forged ahead and tried to continue with its planned program, namely:

1. The Council's Bulletin, a quarterly publication which reports about the Council's activities;
2. The Building Fund for the Home for the Elderly, started in 1958;
3. Chapter 64's Historical Costumes Show.
4. Tours through Regions of Ukraine — Chapter 81 — Volyn and Chapter 76 — Lemko region.
5. Public Relations and Exhibits.
6. The Educational Conference of UNWLA.

We are slowly pursuing this

five point program in addition to our work with the Chapters on their specific programs which require the Council's help.

A. Volker

FROM OUR VISIT TO THE WESTERN BRANCHES

OFFICERS WITH GUESTS

Left to right: Mrs. Olga Schreier, treasurer; Mrs. Paraskevia Mrozowska, hospitality chairman; Mrs. Yaroslava Orenczuk, president; Mrs. Olga Taxdal, public relations chairman; Mrs. Stefania Pushkar, UNWLA president; Mrs. Barbara Kaculak, organization chairman; Mrs. Mary Dushnyck, UNWLA public relations chairman, and Mrs. Stefania Kis, secretary.

OUR LIFE
Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

А. Романович

Чародійний куш калини

Юрко і Ксеня живуть з батьками у великому місті в Америці. Коли настала осінь, дуже не хотілося їм у школі сидіти, бо на дворі ще гарно, тепло, і так приємно було б цілий день гратися в лісі або над морем. Але в школі теж цікаво і старший, розумний Юрко, який ходить уже до п'ятої класу, потішав шестилітню сестричку, що ось у школі побуде вона кілька днів, а тоді прийде кінець тижня і вони з батьками певне кудись поїдуть.

Настала врешті п'ятниця і як тато вернувся з праці, Ксеня відразу почала його просити, щоб поїхати до лісу, бо ж їй треба до школи принести горішків і ягідок, а теж кілька гарних листочків.

— Ну, добре, — сказав тато, — але наперед мусимо порадитися, коли їхати і куди. Ось завтра, в суботу, треба піти і записати Ксеню теж до першої класу в українській школі і закупити потрібні книжки та шкільне приладдя. Потім треба мамі дещо допомогти дома, а ввечорі переглянемо різні мапи і вирішимо, куди нам у неділю після церкви їхати.

Так і зробили. У неділю після полуденку поїхали за місто у ліс-резерват, де можна бігати і бавитися, але не вільно нічого зривати, хіба піднести те, що вже впало на землю.

Юрко і Ксеня поскидали черевки і влізли до потічка. У ньому маленькі рибки і жаби, а водичка тепленька, хоч це вже пізна осінь. Потім діти взяли торбинку з садовини і давай збирати різні горішки та ягоди, щоб мали що показати в школі. Раптом Ксеня побачила гарний, великий куш — листя у нього зелене, ягідки червоні.

— Це калина, правдива калина! — крикнув здивовано Юрко.

— Шкода, що не можемо китички зрвати. — Але тут можна бавитися хованки — втішилася Ксеня.

Юрко поліз під куш мов у печеру і почув як хтось сильно потряс його за плече.

— Збудися хлопче, звідки ти тут узявся? — Юрко відкрив очі і побачив пана з шапкою-мазепинкою на голові. — Він зовсім подібний до українських вояків на знімках у дідуся альбомі, — подумав хлопець. Тепер підійшло до них ще кілька постатей.

— Що нам робити з цим хлопцем, Романе? — питали вони свого провідника, що держав Юрка за руку. — Він може полякам сказати, де ми ховаємо наші кріси після вправ!

— Ні, не скажу! — відповів Юрко, — я з Америки... додав несміло.

Усі засміялися.

— Хлопець певне заблудив і змучений, — сказав Роман, — нехай переночує у моїм помешканні, а завтра довідаємося, чий він.

Студенти заховали свої кріси, як звичайно у куші калини і пішли стежкою полями і лісом. Ішли довго, аж зробилося зовсім темно.

— Ми зараз будемо дома, хлопче, — потішали сонного Юрка. Вилізли на горбок і раптом побачили перед собою багато світел — тягнулися вони долиною і горбами, далеко. Усі пристали.

— Наш Львів! — сказав провідник Роман. — Незадовго він буде дійсно наш. Проженемо чуже військо і на ратуші буде повівати український прапор!

— Я вам поможу, я знаю, це буде першого Листопада — втішився Юрко.

Студенти переглянулися. — Дивний хлопець. А звідки ти це все знаєш?

— Від мого діда, — сказав Юрко. Хотів ще додати... і від тата, від мами, від учителя і братчика в Пласті... але зрозумів, що йому і так не повірять. Тепер йому стало ясно, що через чародійний куш калини попав 49 років назад до Львова перед Першим Листопадом.

— Хлопець щось почув, а щось йому приснилося — говорили між собою студенти і повели його спокійними, напівтемними вулицями, де лиш часом світилися ліхтарі. У сірому будинку отворили двері і вони пішли сходами угору. Там зустріла їх старша пані, мати Романа.

— Добре, — сказала вона, хлопчика переночуємо, а прапор вже майже готовий.

Юрко засипляв і чув як тихо нараджувались у сусідній кімнаті студенти.

— Він тут, він тут, — почув Юрко голос і відкривши очі побачив обличчя своєї мами. Прибігли тато і Ксеня, яка всіх запевняла:

— Юрко від мене сховався і я не могла його знайти!

— Але ж ти нас налякав, сину! Не ховайся так далеко більш ніколи — сварили мама і тато. Та Юрко почав їм розказувати, як то він був у Львові і бачив, як підготовляються до Першого Листопада. Ксеня здивовано слухала оповідання брата, а мама і тато уже перестали на нього сварити, бо Юрко так цікаво все описував, що тяжко було збагнути, чи все те правда, чи казка.

П'ЯТЬ ГОРОБЦІВ

(Загадка)

П'ять горобців
На одній руці
Сидять спокійненько.
У них є один рід,
Однаково літ,
А всі — нерівненькі.
Що за горобці,
Братіки оці? (пчгвцц)

П. Кірко

Чи приїде св. Миколай?

Родина Глинських мала досить великий сад. Коли настав місяць листопад, у ньому нападало багато листя. А в Глинських було семеро дітей. Одного дня мама сказала до них:

— Слушайте, що ви собі думаєте? Чи ваш тато по цілоденній праці має ще громадити листя? Ви самі не здогадалися це зробити? Не кажу вже про тих малих, але ви, великі гультіпаки? Ви, Богу дякувати, — здорові й сильні!

— Ні, матусю, ми, на жаль, не догадалися, — так діти. — Але даємо слово, що зараз це зробимо!

І справді пильно взялися до роботи. Старші з великими, а малі зі своїми маленькими граблями. Робота йшла живо — нема що казати. За короткий час нагромадили кілька великих валів. Але що ж? Як побачили ці вали листя, так їх скортіло побавитись. І от гралися у розбійників, у війну, скочувались по схилах, замість старатись якнайскорше вивезти листя поза сад. І так було цілий тиждень. Все відкладали на пізніше докінчити роботу.

На це надійшов дядько Василь, мамин брат із недалекої фарми. Діти з криком радості прибігли привітатись. Дядько перейшовся по саду, а потім крикнув до дітей:

— Гей! Що ви робите, діти! Чому не вивозите листя? Та ж вас може захопити дощ, або й сніг! Чи ви знаєте, що через те вас може минути св. Миколай? Це не жарт!

— Е, дядю, просимо не лякати нас! Мама нераз страшить, але якось, Богу дякувати, нічого злого не стається. Як то може бути, щоб кожного року приїздив, а цього ні?

— Грайтесь, грайтесь! Як ми були дітьми, то ми робили те саме, що ви тепер. І св. Миколай не приїхав!

— Але до нас напевне приїде — відповіли діти.

— А, як ви так думаєте, то я йду собі геть. Я хотів вас осте-

регти, а ви не хочете, то бувайте здорові!

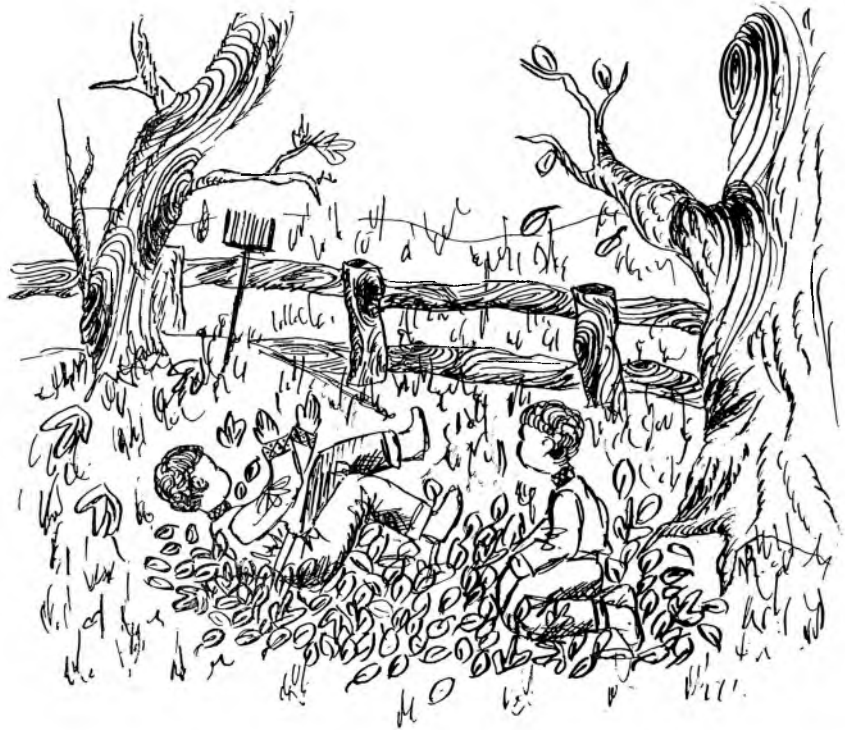
— Ой, дядю, просимо вибачення, останьтесь! І розкажіть нам, як з вами було! — Та й почали дядю Василя обіймати, просити. Дядя зараз подобрів, сів на пеньочку і почав розповідь:

— Знаєте, наш сад був такий самий, як ваш, а за садом мурава, де вивозиться листя. Коли ми довгий час грались так як ви, нагло впали дощі і то такі густі, як з горщика. Ляляло, та й ляляло, майже тиждень. Листя почало псуватись, гнило, ах! Ми ходили від вікна до вікна, плакали, свого зламаною слова соромились, молились. Ніщо не помагало. Дощ не уставав! Але на тому не кінець! Перед самим празником св. Миколая це мокре листя вхопив сильний мороз, а потім впали сніги. Пропало все! Бо як переїхати срібними тяжкими санками, на золотих копаницях? Через ці купи листя не переїде, ні! А в ніч св. Миколая ми пробудились і почали шукати під подушками.

Дарма, нічого! Пусто і глухо! Перешукали цілу кімнату — анічогісінько! Вже нам старшим не так було жаль себе, як тих малих. Вони пробудились і не знайшли ніяких подарунків. Почали на весь голос плакати! Яка це для нас була мука! Ми завинили, ми, гультіпаки! Ми старші, а куди завели цих молодших? Мама почувла цей плач і принесла до нас свій торт і пушку цукорків, та розділила поміж нас. Чи думаєте, що нам це смакувало? Ах, ми з сорому не сміли мамі в очі подивитись. Дотепер я цього не можу забути! — Дядя Василь закінчив розповідь і сумно звів голову. Діти хвилину стояли тихо, уявляли собі як це мусіло бути...

Потім дядя встав і сказав:

— А знаєте, чому нам найбільше було прикро? Те, що ми впродовж цілого свята св. Миколая не сміли на вулицю показатись, бо сусідські діти сходили б побачити, що нам св. Миколай приніс. А в нас порожні руки... Ну, а тепер берімся до роботи! Я вам допоможу. — І за деякий час листя було спрятане і ціла справа, завдяки дяді, закінчилась для цих дітей щасливо.

І от грались у розбійників, у війну...

Вісті з Централі

Світовий Конгрес Вільних Українців вшанував 50-ліття української національної революції великим всенароднім здвигом. Вшануймо й ми 50-ліття нашого вільного шляху приєднанням нового членства в ряди США! Листопад — це місяць організаційної кампанії в США. Кожна членка, що її приєднаємо в 50-ліття — це наш ювілейний осяг, — кожен Відділ, що його підбудуємо в той час — це наш покліч 50-літтю нашої державности.

П'ятдесятиліття нашої державности думаємо вшанувати також окремим святом. Хоч ми вже й відзначили ці роковини на Світовому Конгресі Вільних Українців, проте хочеться поклонитись пам'яті жінок, будівничих нашої державности. В тій цілі розсилаємо доповідь д-р Євгени Єржівської: „Жіноцтво в українській національній революції“ та вірші Лариси Мурович, що передають почування представниць різних українських земель.

Окружна Рада США в Дітройті повідомила нас про створення нового Відділу у Флінті, Миш., що одержав пор. число 94. Його головою стала п-ні Ірина Хом'як. Окружна Рада США в Ньюарку подала до відома створення нового Відділу у Бейоні, Н. Дж., що дістав пор. число 95. Головою нового Відділу обрано п-ні Іванну Гісь. Вітаємо Управи і членство обох Відділів і бажаємо успіху в праці.

Приступаємо до зладження таблиці фундаторів нового Дому США. Там будуть вписані всі Відділи, що перемінили свої уділи на фундації. Пригадуємо тим Відділам, що ще не здекларували того, щоб у найкоротшому часі прислали нам свої уділи, підписані на зворотній стороні. Тоді будуть разом із іншими вписані на таблиці фундаторів.

ЕКЗЕКУТИВА США

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

Цьогорічні підсумки новоприєданого нашого членства — радісні. Вислід у поодиноких округах перевищує торічний. На першому місці стоїть округа Нью Йорку з 90 членками, на другому округа Філадельфії з 54 членками (неврахований 91 Відділ у Бетлегемі), а на третьому округа Ньюарку з 53 членками (неврахований 95 Відділ у Бейон, Н. Дж.).

Радіємо цим прибутком і прохаємо продовжувати заходи за приєднанням членства.

Хочемо привітати новоприєднаних членок також у тих Відділах, що не належать до Окр. Рад. Їх слід тим більше подивляти, бо вони звичайно розкинені далеко від більших наших осередків. Тому вітайте нам, дорогі Союзанки!

16 ВІДДІЛ США, МІННЕАПОЛІС:

Уляна Луцик
Євфрозина Остап'юк
Володимира Торошук

25 ВІДДІЛ США, ПОТАКЕТ:

Катерина Завируха
Марія Калеська
Таїса Кузьма
Ірина Трембач
Анна Хом'як
Галина Федорович

27 ВІДДІЛ США, ПИТТСБУРГ:

Марія Курман
Марта Маланій

Ольга Мельничук
Христя Олійник

34 ВІДДІЛ США, КОГОВЗ:

Алла Герець
Іванна Дурбак
Марія Савків
Ніна Сосняк

77 ВІДДІЛ США, ФІНІКС:

Лукія Білецька
Фаїна Василенко
Поліна Ілінська
Марія Кривокобильська
Юлія Шкварок
Тетяна Яремчук

ЕКЗЕКУТИВА США

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжі могили чоловіків членок нашого Відділу бл. п. інж. Григора Терлецького і мгра фармацевції Осипа Городецького складаємо 10 дол. на Укр. Нац. Музей у Шикаго.

Управа 22 Відділу США
у Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Марії Мудрак складають 10 дол. на Фонд Бабусі

Еля і Богдан Лукашевські
Нью Йорк

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

З приводу ненадійної смерті бл. п. Юліана Вірстюка, чоловіка нашої членки Стефанії, складаємо їй, дітям, внукам та цілій родині вираз щирого нашого співчуття. Покійний був добрим та люблячим чоловіком, батьком, ревним українським патріотом та великим приятелем нашого Відділу.

Хай чужа земля буде йому пером і пам'ять про нього з роду в рід!

Управа 63 Відділу США -
ім. Софії Русової в Дітройті

ПОДЯКА

У моєму безмежному горю, що я пережила з приводу смерті мого дорогого сина, слова потіхи, що наспіли від Гол. Управи СУ, були для мене великою підтримкою. Так само вислови співчуття п-ні Ангели Банах від 41 Відділу США, пп. М. Пашук, А. Сивуляк і С. Савицької від 42 Відділу США, пп. О. Грабовенської і Л. Федак від 43 Відділу США, пп. Г. Царинник і членок 44 Відділу США. Членкам 48 Відділу США щиро дякую за участь у похороні й похороні. Особливо щиро подяку складаю о. парохів Василю Головинському за похорон і пораду. Нехай Господь Бог винагородить Вам за те!

Марія Баб'як із родинною

ПОДЯКА

Як вияв моєї щирої вдячності за вислів співчуття, що мені зложив 22 Відділ США з приводу смерті мого чоловіка бл. п. Осипа Городиського, складаю 20 дол. на пресовий фонд Михайлина Городиська, Шикаго

РІЧНІ ЗБОРИ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ

Дня 7. жовтня 1967, о годині 10:30 перед полуднем, п-ні Стефанія Пушкар, голова Централі СУА, відкрила Річні Збори молитвою СУА. У залі Дому СУА зібрались за столом Екзекутива, референтки, голови Округних Рад і Контр. Комісія в числі 27 осіб. Оплесками привітали всі почесну голову СУА п-ні Олену Лотоцьку, що зайняла місце в президії.

Наради розпочато словом пані голови. Під враженням об'їздки, що її п-ні Пушкар провела весною, вона подякувала за щире прийняття та сердечну гостинність Відділів і Округної Ради Рочестеру. Водночас об'їздка дала їй вгляд у життя Відділів і це спонукало її перевірити нашу програму. (Частину цих думок друкуємо в іншому місці цього числа). Однак п-ні голова торкнулась також інших проблем нашої організації, а саме настанови праці Округних Рад, і ліній поділу, що зарисовуються між нашим членством. Над цим треба застановитись, щоб в обмін думок і побажань намітити розв'язку їх.

Звіти поодиноких референтур і голів Округних Рад присутні одержали перед тим на письмі, отже мали змогу зазайомитись із тим. Приступлено відразу до дискусії. З кожної ділянки висунуто три найбільш пекучі справи.

Організаційна ділянка. Першою темою було — **творення нових Відділів.** Дискусія пішла в двох напрямках — змісту праці СУА, як притягаючої сили для нового членства й організаційно-технічних засобів при творенні нових Відділів. Одні дискусіанти вважали суттєвим опрацювання ідеалу Союзянки, як громадської одиниці з виробленим, незалежним способом думання, а другі кляли натиск на осяги, що популяризують ім'я СУА в цілому громадянстві (пп. Вокер, Рожанковська, Левицька, Шандра). При творенні нових Відділів стверджено, що особистий контакт найбільше улегшує створення основної клітини. У кожному випадку також слід брати до уваги те, що членки подібного віку й одного середовища краще зживаються. Однак в нових Відділах побажано було б включати одну-дві досвідчені Союзянки, що, не висуваючи себе наперед, допомагали б новим членкам увійти в русло організованої праці (пп. Чапленко, Янів, Пеленська, Рожанковська).

Другою організаційною темою була **домівка Округної Ради чи Відділів СУА.** Це суттєве питання блискуче розв'язала Окр. Рада СУА в Шикаго, як це висвітлено в іншому місці цього числа. Також 28 Відділ СУА в Ньюарку придбав для себе домівку, даючи вклад у будову Нар. Дому. Дискусія наświetлила а) винайм домівки в громадській установі при допомозі вкладу і комірного, б) купно Дому СУА з углядженням усіх потреб, як бібліотеки, музейної збірки та захисту для старших (пп. Пушкар, Шандра, Мусаковська, Рожанковська, Вокер).

Третьою темою були **англомовні Відділи.** П-ні Анастасія Вокер, місто-голова, недавно тому відвідала їх та ствердила, що вони стоять дещо осторонь загального членства СУА. В дискусії наświetлено ці різниці. Вони полягають не тільки в поділі мови, але в інших зацікавленнях. Організаційно це треба угляднути. В дискусії стверджено, що тут народжені членки можуть принести велику користь у зв'язках і тому ми повинні йти їм назустріч. Головне — устійнити якусь форму двомовності, що дозволила б їм брати участь у праці СУА (пп. Пушкар, Вокер, Бурачинська, Падох, Душник, Рак, Сивуляк).

Голови Округних Рад висунули ще одну тему, а саме — **працю над членкою.** Членство СУА все ще мало орієнтується в напрямних, не відчуває своєї приналежності, не має почуття гордості на свою організацію. Потрібний вишкіл членки, що може відбуватись у формі вичерпних інформацій про історію й осяги нашої організації, дискусії над її програмою, уважному плануванні й поглибленні нашої програми (пп. Шандра, Пушкар, Рожанковська, Вокер, Богачевська).

На цьому закінчено організаційні справи. Вони дали найбільший обмін думок. Сюди включено також справи **зміни статуту.** Домагання торкалось розбіжності між членством основної клітини (10 осіб), а фінансовим обтяженням Відділу. Цього дискусія не вирішила, покликаючись на те, що Гол. Управа має право звільнити Відділ від оплат (пп. Вокер, Падох, Рожанковська).

Обидві орг. референтки Гол. Управи, пп. Колодчин і Бачинська, були перешкоджені і не прибули.

ПОБАЖАННЯ

Дня 1. липня ц. р. відбулось вінчання п. Романа Лужняка з п-ною Христиною Сенишин, дітей наших членок, пп. Марії Сенишин і Єви Лужняк. Молодій парі бажаємо багато щастя й любови в подружньому житті, а батькам складаємо сердечні gratulacii. Як весільний подарунок жертвуємо 5 доларів на Фонд „Мати й Дитина“.

Управа 70 Відділу СУА
Пассейк, Н. Дж.

Культурно-освітній й імпрезові справи. Першою темою цієї ділянки була наша **обрядовість.** Культ.-Освітня Комісія СУА вже розглянула літературу і почала студії звичаїв Різдяного циклу. Припорушено розглянути і вивчити обряди нашого весілля та старатися впровадити їх у життя нашої громади (пп. Чапленко, Рожанковська, Пушкар). Висунуто думку провести Конкурс записування наших давніх звичаїв від старших членок (п-ні Падох).

Другою темою були **бібліотеки** при Округних Радах. Хоч це вже давніша постанова, проте вона не входить у життя через відсутність домівки. А певні книжки Округним Радам крайне потрібні, як конвенційні, ювілейні книжки і матеріали до праці (напр. література про обряди). Дальше твори жіночого пера, що служать для виставок чи літ. вечорів. Це все допомагає знайомити членство з нашою літературою і впроваджує книжку в українську родину. Дві Окр. Ради вже започаткували бібліотеки (Ньюарк та Рочестер), а Окр. Рада в Шикаго тепер приступить до того (пп. Чапленко, Когутяк, Бурачинська).

Третьою темою було проведення **імпрез.** Дискусія пішла в напрямку їх влаштування — чи то з ініціативи Окр. Ради чи Відділу СУА. Тут підкреслено, що Окр. Ради повинні залишати більше спомоги Відділам до влаштування імпрез та заохочувати їх до проведення імпрез силами двох сусідніх Відділів. Зокрема в дискусії впавав докір до Окр. Рад і Відділів, що не хочуть поділитись своїми досягненнями з іншими, а дуже вперто ховають їх. Обмін матеріалами конечний (пп. д-р Єржківська, Пушкар, Бурачинська).

Округні Ради висунули від себе тему **опіки над молодими талантами.** Це можна було б проводити у формі

Вечорів Молодих Талантів або Фестивалів у порозумінні з мистецькими, музичними школами й молодечими організаціями (п-ні Пушкар).

Цим закінчено перегляд культурно-освітніх і імпрезових справ. На закінчення порушено ще справу Гуртків Книголюбів і висунуено прохання — опрацювати програму для Дитячих Гуртків (п-ні Рак).

Народне Мистецтво. Головною темою дискусії був Музей Нар. Творчості США в Нью Йорку. Він є великим надбанням США і вимагає уваги й опіки. Дискусія пішла в напрямку його розвитку і кращого впорядкування. Ухвалено створити при Музею Гурт Прихильників, що був би відповідальний за програму (доповіді, покази, курси, виставки) та гурт меценатів, що своєю річною вкладкою (25, 50, 100 або й більше дол.) його підтримував би. Музей повинен мати свої постійні дні для оглядин та джурі і для тієї цілі треба притягнути платну силу. Інформаційний Листок, виданий з нагоди відкриття, вже вичерпався і його треба поновити у формі каталогу (пп. Рожанковська, Падох, Пушкар, Ржепечька, Душник, Бенцаль).

Другою темою були **пересувні виставки** нар. мистецтва, що їх підняли виконати Окружні Ради. Роботу над тим започаткували Окр. Ради Нью Йорку, Rochester і Шикаго. Постановлено їх продовжувати (пп. Когутяк, Рак, Шандра, Пушкар).

Третьою темою стала справа **Музейного Фонду**. Він уже вичерпався на початкове влаштування і тому треба спонукати членство до більшої жертвенности на ту ціль. Тут відгукнулись членки Гол. Управи і зложили суму 110 дол.

Виховна ділянка. Першою темою в дискусії були **Дитячі Світлички**. Головною напрямною в дискусії і ухвалях було краще їх впорядкування і в тому допомагає на місцях Батьківський Комітет, правильник, опрацьований Вих. Комісією США та посібники, видані Світовою Радою Дошкілля. Брак фахових сил повинен нам заступити Курс Працівниць Дошкілля (пп. Богачевська, Пеленська, Янів, Муссаківська, Вокер, Когутяк, Рак, Пушкар).

Як другу тему вибрано **курси народних і модерних танків**. Вони мають велику виховну і притягаючу силу. Ухвалено проводити їх по змозі в усіх

округах (пп. Пушкар, Рак, д-р Єржківська, Вокер).

В ході дискусії виринули інші виховні почини. Це є листування дітей різних наших поселень (п-ні Рожанковська), контакт із студентською молоддю (п-ні Падох), видання української іграшки (п-ні Пушкар). Була також згадка про те, що деякі Окр. Ради плянують Виховні Порадні, а 64 Відділ СУ провів Виставку Дитячої Творчості. (Докінчення буде)

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Конференція Виховних Референток

Виховні завдання нашої організації стають щораз більш розгалуженими й пекучими. Тому їм присвячуємо окремі Конференції, щоб з'ясувати собі їх засяг і проблематику.

Дня 23. вересня ц. р. відбулась така Конференція в Нью Йорку для місцевої й сусідньої округи Ньюарку. Окрім голов Окр. Рад пп. Оксани Рак і Ірини Левицької та виховних референток пп. Марти Ярош, Лідії Котлярчук і Катерини Бук, прибули також голови й вих. референтки Відділів. Це були — пп. Марія Голосей (1 Відд.), Марія Турко у заступстві неприсутньої голови, Марія Герус і Наталія Загайкевич (28 Відд.), Ірина Ключас і Олена Куси (61 Відд.), Галина Гошовська у заступстві голови і Марта Даниш (64 Відд.), Розалія Полцій і Анна Костів (72 Відд.), Докія Лисько й Ірина Іванчичини (82 Відд.), Марта Ярош і Ярослава Трембіцька (83 Відд.), Павлина Олексів (89 Відд.).

Збори відкрила о год. 3-тій по пол. голова Окр. Ради п-ні Оксана Рак, вітаючи представницю Централі США п-ні Лідію Бурачинську й усіх присутніх. Провід Конференції у дальшому перебрала п-ні Марта Ярош, вих. референтка округи.

Доповідь п-ні О. Грабовенської на тему „Роля жіночої організації у збереженні молодого покоління“ відчитала виразно п-ні Лідія Котлярчук, вих. референтка округи. У цій доповіді з'ясовано всі передумови виховної праці в родині та потребу — доповнити її зовнішніми чинниками, церквою і школою. Жіноча організація має багато засобів впливати на це і скріплювати настанову одних і других. У доповіді подані всі можливості, що їх дотепер Союз Українок Америки випрацював.

Про „Можливості і засоби виховної праці на терені Відділів США“ рефе-

рувала п-ні Оксана Рак, голова Окр. Ради США. На її думку — найкращим засобом збереження нашої дівчорі є Світлички. Це велика допомога матерям. Одначе не слід занедбувати Виховних Семінарів і доповідей на виховні теми. Коли їх робитимуть фахівці, вони завжди притягатимуть слухачок. Замало уваги присвячуємо дівчорій молоді. Дівчата в доростаючому віці раді б чогось практичного навчитися і це ми можемо їм дати на різних зустрічах і курсах.

Доповідь про „Світлички“ — їх значення у вихованні дитини — виголосила п-ні Катерина Бук, вих. референтка округи Ньюарку. Вона з'ясувала труднощі в організуванні Світлички і подала практичні поради, як можна найпростішими засобами поставити устаткування Світлички. Вплив Світлички на дитину можна спостерігати вже по кількох лекціях: діти зживаються, привикають до виступів, легше можна ними кермувати.

Про „Виховні осяги округи“ говорила п-ні Марта Ярош, вих. референтка Окр. Ради у Нью Йорку. Вони дуже поважні, але доповідниця не спинилась на них, а радше на труднощам виховної праці. Першим її проявом є факт, що на 16 Відділів округи є тільки 6 виховних референток. Дальше пригадала, що дитяча іграшка потребує опіки. Це є важливий виховний засіб і йому мусимо присвятити велику увагу. Поставила під знак запиту Зустріч Градуантів. Чи доцільно її влаштовувати, коли градуанти й їх батьки не приділяють тому такої уваги, як би можна було сподіватись?

Все ж таки треба згадати **виховні осяги** округи. Це є численні дитячі імпрези, як ялинка 83 і 89 Відділів, Базар дитячої книжки й іграшки 83 Відділу, Дитяча Вишивана Забава 71 Відділу, Дитячі Гуртки Книголюбів 82 і 83 Відділів, покази фільмів, писання писанок і курс сальонових танків 64 Відділу. Як нові почини можна назвати Виставку Дитячої Творчості 64 Відділу і працю над українськими іграшками 83 Відділу США. А 1 Відділ США притягає дівчорі для виступів на своїх імпрезах.

Ці чотири виступи вичерпали точки, намічені в програмі.

Першою попросила слова в дискусії п-ні Павлина Олексів. Як учителька гігієни і родинного виховання в середній школі, вона добре обзнайомлена з сучасними педагогічними на-

прямними. На її думку, поруч із національним збереженням дівчорі й молоді, ми повинні зазнайомитись із потребою їх розумового і чуттєвого дозрівання. Шойно ці три чинники дозволять побудувати суцільну українську людину. Вона запропонувала влаштувати в часі Дня Подяки такий кількадекний курс для провідників молоді в Керкгонсоні, в якому могла б взяти участь виховна референтка округи. Тоді в проведених гутірках та дискусіях виявиться наставлення молоді до справ умового, чуттєвого й національного дозрівання. Це буде однаково цінне, як для молодих, так і для старших. Воно дасть нам вказівки на майбутнє, якщо ми думаємо включити в нашу виховну працю розвиток підлітків.

Присутні стрінули цю пропозицію з захопленням. Голова й виховні референтки округи обіцяли це влаштувати, щоб започаткувати тим нову ділянку нашої виховної праці.

Дальші дискусії порушили різні виховні проблеми округи та висунули деякі цікаві почини. П-ні Наталя Чапленко вказала на те, що нам треба шукати доступу до дітей, що не є включені в нашу виховну систему. В тій цілі треба би роздобути адреси дітей, що ходять до парохіяльних шкіл. Бо діти, що належать до молодечих організацій, мають точно вимірений вільний час, як це з'ясувала інша дискусіонка п-ні Марія Даниш (64 Відділ). Знов п-ні Ірина Іванчишин (82 Відділ) подала думку, щоб при Окружній Раді створити Виховну Порадню, ведену фахівцями. Там могли б матері шукати поради у своїх виховних клопотах.

В осередку дискусії стояла справа Молодечого Клубу. Цю думку піддала п-ні І. Іванчишин, вважаючи, що такий осередок гуртував би молодь раз на тиждень для розмови й розваги. Цей проект припав усім до вподоби, однак його не розглянено в деталях.

Листу дискусіонток закрила п-ні Олена Процюк (72 Відділ), пригадуючи, що говоримо цілий час про дівчорі, занедбуючи матір. А це вона потребує нашої підтримки й поради.

Підсумки дискусії провела п-ні Марта Ярош, виховна референтка округи. Вона пояснила, що засновання Дитячої Світлички утруднене в осередку міста, однак на його окраїнах могла б постати. На молодечий клуб сподіє-

Увага!

З кінцем біжучого року підготовляємось до вибору молодого таланту за 1967 рік. Прохаємо розглянутись між молодим жіноцтвом Вашої околиці! Молоді жінки, що проявились у ділянці мистецтва, літератури, професійної чи громадської праці або науки — можуть стати нашим молодим талантом 1967 року. Прохаємо присилати Ваші пропозиції з життєписом!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

Увага!

Багатою гостиністю у дружній атмосфері закінчено це достойне свято.

Марія Зубрицька

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Свято Матері

Депь 27. травня присвятив 16 Відділ США Українській Матері. В урочисто прибраній залі школи св. Константина зібралися наші членки, запрошені гості й учасниці молодечих організацій.

Імпреду ми почали пісню до Пречистої Діви Марії. За тим, голова Відділу п-ні М. Петришак коротенько з'ясувала ціль наших ширших сходин і привітала гостей.

Першою точкою нашої програми була деклямація найменшої прихильниці нашого Відділу — Христі Тарашук, що дуже гарно продеклямувала вірш „Свято Матері“. З черги Ольга Луцик відчитала реферат „Мати“, в якому підкреслила роль матері в духовному формуванні її дітей у минулому, а тимбільше в сучасному, тут на еміграції, в морі часто шкідливих впливів. П-ні Нееля Дмитришин відчитала уривок оповідання Олени Звичайної „Щаслива Ганна“, глибоко трагічного змісту, в якому авторка ядерно з'ясувала жах 1933 р. в Україні й гірку роль української матері, яку сповнила вона в той час, для спасіння єдиної дитини від голодової смерті. До болю порушені приявні ще раз підкреслили в своїх серцях важкий засуд на того, хто мечем голоду так безпощадно нищив наш народ...

Дальшою точкою програми була деклямація пластуни п-ни Люби Паньків „Три Матері“, виконана з глибоким відчуттям, та гарно відспіваний дует „Колискова“ Фр. Шуберта, пластунками пп. Олею Галій і Володимирою Тарашук. Святочну програму закінчила сумівка п-на Ірина Михайльонка чудовою деклямацією „Моїй Мамі“ — Остапа Вільшенка, яку ви-

мось у зв'язку з запланованими будинками Пласту й УНСоюзу. В нашої виховній праці мусимо звернути увагу на підлітків. Щодо матерів, то Виховні Семінарі, влаштовані фахівцями, не мали успіху, молоді матері мало цікавились ними.

Ухвали Конференції Виховних Референток у Нью Йорку подамо в черговому числі.

Свято Матері 1 Відділу США

Дня 6. травня ц. р. влаштували членки традиційне Свято Матері. Святом провела імпрезова референтка п-ні Анна Сливка. Мистецьку частину підготували п-ні Марія Андрушків, виховна референтка, і п-ні Леся Гой, секретарка Відділу. Гостинною частиною зайнялась господарська референтка п-ні Катруся Папуга.

Голова Відділу п-ні Марія Головей відкрила свято, вітаючи представниць інших Відділів, членів Відділу та гостей.

Культурно-освітня референтка п-ні Михайлина Баран відчитала реферат „Завдання матерів“, нав'язуючи до історичних подій від часів княгині Ольги аж до сучасности.

Поклін Небесній Матері зложили діти наших членок. Вони відспівали гімн „Левадов-долинов“ та зложили квіти у стіп Ї ікони. Відтак привітали земських матерів поодинокими й збірними деклямаціями.

П-ні Ірина Біскуп разом із своїми донями Мартою та Варварою відспівали пісню „Мати доню колисала“.

Сценка „Найкраще слово“ пера о. П. Романишина зробила гарне враження на присутніх.

Закінчено мистецьку частину пісню „Три віночки“ при акомпаніменті п-ні І. Біскуп.

Слідуючі діти брали участь у мистецькій частині: Маруся Гой, Юрій Гой, Христя Саяк, Уляся Кекіш, Лідія Семущак, Марта Івашків, Віра Чума, Оксана Ярема, Адя Роговська, Марта Біскуп, Варвара Біскуп, Галя Весоловська, Ярослав Шуль, Юрій Гіряк і Левко Івашків.

конала з великим розумінням і тонкістю.

Приємно відмітити, що молодь Пласту і СУМА радо включається в духову працю з нами, за що їм щиро дякуємо!

Ольга Луцик
культ.-осв. реф.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Із діяльності 28 Відділу СУА

Організаційна референтура. Стан членства був 144, приєднано 7 членок, одначе одна померла, 3 виїхали, а 8 викреслено, отже тепер Відділ начислює 139 членок. Відбулось 5 ширших сходин із пересічною участю 35 членок. Відділ провадить хроніку й архів. Референтками є пп. Флоренція Дорошенко і Володимир Бакун.

Культ.-освітня референтура. В лютому ширші сходи були присвячені жінці в УПА. Доповідь відчитала п-ні О. Цяпка, а п-ні Ярослава Саламаха поділилась спогадами з переживань в УПА. У березні вшановано Тараса Шевченка доповіддю п-ні Михайлини Мосори і деклямацією п-ни Ірки Шараневич. Членки відспівали Заповіт. У квітні п-ні О. Терлецька відчитала доповідь Софії Онуфрик на організаційну тему. Вив'язалась цікава дискусія. У травні ширші сходи, як звичайно, були присвячені українській матері. Доповідь на цю тему виголосила п-ні О. Цяпка, а п-ні Е. Мартинець відчитала вірш „Лист до мамі“. Діти зі Світлички деклямували віршики. Десяти матерям вручено квіти. У червні темою була українська писанка. Проф. Дам'ян Горняткевич дав цікаву доповідь, ілюстровану власною збіркою писанок.

Відділ започаткував бібліотеку у власній домівці. Вислав представництво на відкриття Музею Нар. Творчості СУА в Нью Йорку і взяв участь у Конференції Культ.-Освітніх Референток трьох округ, що відбулась 27-го травня в Ньюарку.

Дня 16. квітня відбулась виставка картин із галерії О. Соневницької. П-ні О. Соневницька розказала свої враження з подорожі по Європі, а проф. Д. Горняткевич подав характеристику мистців, що їх картини були на виставці.

Референтками є пп. Омеляна Цяпка й Олександра Терлецька.

Імпровізація референтура. Дня 12. березня відбувся показ капелюшків із

програмою, що його підготувала п-ні Марія Турко. Дня 11. червня ц. р. відбувся заходами Окружної Ради СУА пікнік День Союзянки у Випані, біля церкви, в якому взяли участь також інші Відділи СУА. Дня 25. червня ц. р. Відділ взяв численну участь у прогульці Окр. Ради на оселю „Верховина“, де відзначено 50-ліття української національної революції і вшановано пам'ять Першого Жіноч. З'їзду в Києві в 1917 р. Референтками є пп. Анна Дідух, Євгенія Леськів і Олександра Падковська.

Виховна референтура. Навчання у Світличці, зорганізованій торік, продовжувалось. Діти сходилися раз у тижні на 2 години в приміщенні парохіяльної школи. Учителькою була наша секретарка п-ні А. Змий, що дбайливо підготувала Свято Матері. Дітей було 9. Референтками є пп. Марія Герус і Наталя Загайкевич.

Суспільна Опіка. Праця ведеться в двох напрямках — допомоги за океан і тут на місці. Відділ має патронат над школою в Бельгії, допомагає бабусі в Польщі, пожертвував на літні оселі в Бельгії і Німеччині, на стипендію студентці в Інсбруку, інвалідів в Німеччині, семи родинам у Польщі, вислав 4 одягові пачки родинам у Польщі. На місці присвячено увагу двом старшим самотнім особам. На Великдень обдаровано харчами 3 потребуючі родини. Вислано святочні побажання двом воякам до В'єтнаму. Дано на Служби Божі за померлих членок. Розіграно образ потребуючої членки. Відвідано хворих у шпиталі і вдома. Цю референтуру очолює п-ні Ольга Гнатик.

Зв'язки. Відділ вплачує річно 25 доларів на Юнайтед Фонд. Контакт з американськими організаціями полагоджує референтка п-ні Пелагія Кучка.

Фінанси. В часі від 29. січня до 30. серпня ц. р. Відділ мав 1,667 дол. приходу, а 1,508 дол. розходу. Скарбничками є пп. Олександра Назарук, Євгенія Шпірка і Наталя Шараневич.

Домівка. Придбано бюрко й шафу на книжки та дещо з посуду. Опіку над домівкою мали пп. Анна Настюк і Марія Вислоцька.

Відділ є членом УККА і ЗУАДКомітету. Є також членом Укр. Нар. Дому, в якому міститься домівка, де має 2 безворотні уділи по 100 дол.

Репрезентація в громаді: п-ні Ольга Муссаковська була в почеснім Комі-

теті Академії в честь Кардинала Йосифа Сліпого. Також голова й скарбничка п-ні Е. Шпірка є в почеснім і діловім Комітеті Ювілейного Свята УПА. Представниця Відділу увійшла до Програмової Комісії свята 50-ліття української національної революції.

О. М.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Свято Матері-Союзянки

Дня 7. травня 1967 р. 42 і 52 Відділи СУА приступили до своєї традиційної імпрези — вшановання Матері-Союзянки. В залі Дому СУА зібрались представниці Централі, Окр. Ради, членки обох Відділів і запрошені гості.

Свято відкрила п-ні Анна Сивуляк, секретарка 42 Відділу СУА. Вона з'ясувала, що вже сьомий раз Відділ ушановує прикмети Матері-Союзянки, яка діє не лиш у родині, але теж у громаді. Рівночасно на тих Святах відзначаємо членок, що проявили себе якнайбільше в тому напрямку, будучи зразковими матерями і працюючи в організації. Далше представила гостей 42 Відділу, що були на залі. Провід Свята передала в руки п-ні Стефанії Вовчак, яка представила гостей 52 Відділу СУА.

На прохання товстмастера о. Володимир Бук провів молитву. Тоді гості спожили смачний обід, що його приладили госп. референтки пп. Катерина Пак і Ангела Дава. У стравосписі були виключно українські страви — борщ з капустачками, голубці і печена телятина. Це всім дуже смакувало. Подавали до столу внучки Союзянок Єлена Пада, Андрейка Сивуляк, Єлена і Варвара Бохей.

По обіді приступлено до відзначення Матері-Союзянки. П-ні А. Сивуляк привітала пань — Марію Пашук, голову 42 Відділу і Ольгу Лисович, б. членку Управи 52 Відділу СУА. Обом вручено керамічні флякочи, наповнені чудовими квітами. Пані були дуже зворушені цією увагою і щиро дякували за подарунок.

Зчерги промовила п-ні Лідія Одежинська, б. голова 41 Відділу СУА. Вона пояснила традицію 42 Відділу і пригадала численні Свята, що їх він провів спільно з 52 Відділом СУА. Далше розказала подрібно життєпис обох відзначених матерів пп. Марії Пашук і Ольги Лисович. Присутні почули про їх трудолюбиве життя,

щасливу родину та великі осяги на терені Відділів.

Слідував мистецький виступ п-ни Елени Пада, внучки п-ні П. Малиновської, касієрки 42 Відділу СУА. Вона відіграла уривки з музичної комедії „Звук музики“, потім „Для Елізи“ Бетовена і „Арагонку“ Массене. Присутні виагородили її рясними оплесками.

Вкінці промовила гостя з Канади п-ни Олена Залізник, голова СФУЖО. Вона висловила признання за гарну традицію і побажала це продовжувати. Говорив ще о. Бук, що похвалив цю ініціативу.

Присутні ще довго гуторили і піз-но по полудні розійшлися.

Присутня

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Відвідини голови СУА

Дня 3. червня Відділи СУА вітали в себе голову Централі СУА п-ни Стефанію Пушкар, яка відвідувала Відділи в нашій окрузі. Голова 47 Відділу п-ни Калітан привітала п-ни Пушкар і побажала їй успіхів на такому відповідальному і трудному пості. П-ни С. Пушкар особисто привіталася, зацікавившись із кожною членкою зокрема, бо — як заявила — це одна з цілей її об'їздки. Тоді нав'язується кращий контакт, більше порозуміння, тісніша співпраця між Відділами й Централією.

У своєму слові пані голова підкресила вагу й значення Окружної Ради, що координує працю Відділів та вдержує контакт між Відділами й Централією. Дальше вона порівняла вклад давніх Відділів (давньої еміграції), вказуючи на вложену ними працю й заслуги для Рідного Краю — з працею Відділів, створених новим напливом сил, вказуючи на їх завдання й цілі. Піднесла питання творення молодечих Відділів СУА, щоб зберегти молоду українську субстанцію в приналежності до української спільноти і допомогти молодим матерям у вихованні їхніх дітей. Порушила також справу суспільної опіки при Відділах, дораджуючи, щоб більше звернути увагу на допомогу потребуючим тут, на місцях нашого поселення. Торкнулась також творення Гуртків Книголюбів, що гуртували б жінок для пізнання нашої літератури та підтримки письменників, які здебільшого самі видають свої твори. Дальше звернути

слід увагу на наші молоді таланти, вишукуючи їх. Вони часто пропадають для нас, не маючи моральної підтримки і матеріальної допомоги, а це є конечне, щоб молодий талант міг виплисти на верх і залишитись духово приналежним до української спільноти.

Завдань і праці перед нами дуже багато. Тому українська жінка, а зокрема жінка, зорганізована в СУА, повинна докладати всіх зусиль, щоб причинитись хоч у найменший спосіб до нашого успіху. Обов'язок лежить не на одиницях, а на кожній членці зокрема.

На кінець голова Централі відвідала Дитячу Світличку 47 Відділу, яку веде п-ни Ст. Лаба. Тут діти привітали пані голову і вручили їй китицю троянд.

Дякуючи пані голові за відвідини нашого Відділу, за подані вказівки й поради, п-ни Анна Капітан закрила сходини.

О. Ганушевська
пресова референтка

ЮТІКА, Н. Й.

Доповідь д-ра О. Волянського

Дня 11 травня ц. р., заходом нашого Відділу СУА, відбулася доповідь д-ра Олега Волянського, директора Стейтової Школи в Тапер Лейк, Н. Й., на тему „Умови недуги й їх побороування“.

Доповідач представив погляди поодиноких суспільств на умови недуги в їх історичному розвитку від найдавніших часів до сучасних, теперішній стан умового здоров'я та модерні способи побороування умових захворювань.

Відтак слідувала дискусія, яка виявила велике зацікавлення присутніх у заторкнених д-ром Волянським питаннях. Виходить, що таких доповідей щораз більше потрібно, бо нові умовини життя зроджують нові зацікавлення в людей і ці зацікавлення треба задовольнити. Треба згадати, що на цей реферат прибуло дуже багато людей, багато більше, ніж на інші імпрези. Це доказ, що люди жадні знання в ділянці здоров'я і побажаним є цього роду виступи давати частіше. Обізнання нашого громадянства з нервовими недугами важливе, бо в акцію їх побороування мусить включитись все суспільство.

Управа Відділу СУА щиро дякує

д-рові О. Волянському, що не жалів труду й часу та приїхав до Ютіки з такою цікавою доповіддю.

Виставка українського нар. мистецтва в музеї „Джуніор Ліг“

Управа Музею запросила наш Відділ улаштувати виставку українського нар. мистецтва в їхньому приміщенні. Виставка була передбачена на один місяць, але з огляду на велике зацікавлення була продовжена на 6 тижнів.

Виставку відвідало дуже багато людей; в одному лиш дні, коли наші студентки: пп. Леся Яцків і Дарка Боднарчук демонстрували писання писанок, прийшло 500 людей, так що працівник цього Музею, студент місцевого каледжу, п. Зенко Яцків мав важке завдання: уможливити всім відвідувачам оглянути цікаву виставку. Тому він дозволяв відвідувачам лиш на 15-хвилинний побут у залах музею.

Місцева преса присвятила багато місця українській виставці. Кілька разів появились дописи на тему нашого мистецтва і українських Великодніх традицій. Були дві повні сторінки знімок із найцікавіших експонатів; особливо багато місця присвячено українським лялькам і писанкам.

Досвід показує, що найбільше зацікавлення є писанками і ляльками, хоч не бракує великого захоплення і другими експонатами.

Виставка українського нар. мистецтва в голю летогища Онейда Кавніт

„Оверсі Сентер“ — організація для плекання добрих взаємин між державами, звернулася до нашого Відділу взяти участь у виставці в часі Міжнародного Тижня. В цій виставці брало участь кільканадцять національних груп.

При обговоренні виставки, голова згаданої організації видвинула питання українського прапора, під яким має відбуватись виставка. Вона обстоювала вживання прапора української комуністичної держави, що репрезентує Україну в Об'єднаних Націях. Голова Відділу СУА п-ни Ірина Запаранюк рішуче запротестувала проти цього і вияснила наше становище, чому й за що ми змагаємось. А коли п-ни Запаранюк розказала, як більшовики винищили її родину, її батьків, брата й сестру — то американка гірко заплакала й змінила своє наставлення.

Виставка відбулася під синьо-жовтим прапором. П-ні Пірсон, дякуючи за участь у виставці, написала в листі, що вона долучить до своїх молитов — молитву за український нарід. Вона вірить, що Україна буде вільна.

Свято Жінки-Героїні

Цьогорічне свято жінки-героїні було присвячене жінці-воїнові Укр. Повстанської Армії.

Святочну програму відкрила п-ні Стефа Чорна, культ.-осв. референтка. Відтак жіночий хор під керівництвом диригентки п-ні Олени Кокодинської відспівав дві упівські пісні.

П-ні В. Смик виголосила реферат, який був поклямом тим іменним і безіменним жінкам та молодим дівчатам, що вславилися своїм героїзмом і не завагалися зложити своє молоде життя на жертвнику Батьківщини.

Голова нашого Відділу, п-ні І. Запаранюк, підготувала виставу на дві дії „Гаяля“ — фрагмент із повстанських боїв УПА; автор Беркут, упівець. У головній ролі виступила п-на Леся Яцків, в інших пп. В. Величко, А. Кошикар, п-ве: Готман, Бекерський, Боднарчук і Мельник.

Всі виконавці вложили багато праці й разом дали присутнім живий образ посвяти й героїства учасників партизанських боїв.

Декорації виготовив інж. Ярмук. Виставу режисерувала п-ні Ірина Запаранюк.

Невеликий дохід із цієї імпрези в сумі 25 дол. переслано на „Фонд 500“.

Т. Савицька

БАЛТИМОР, МД.

Фестиваль Національностей

Дня 22. квітня ц. р. на запрошення місцевого Інтернаціонального Центру ІВКА наш Відділ взяв участь у програмі „Довкола світу у двох днях“. З концертом виступив хор УККА під диригентурою д-ра Д. Коструб'яка, що складається в більшості з членок СУА. Виставка народнього мистецтва, а зокрема писанки й великодні печиво, були предметом захоплення різнонаціональних відвідувачів. Пп. Леся Пісецька й Таня Михайлишин у гуцульських строях пояснювали техніку писання писанок.

На маргінесі треба зазначити, що Балтиморська громада часто користує з аудиторії ІВКА, тому наша участь у тій програмі була неначе б жестом вдячності.

Український стенд на Фестивалі Національностей UNWLA stand at the Festival of Nationalities in Baltimore, Md.

Кожного року, в травні, відбувається в Балтиморі фестиваль усіх національностей. Цього року це мало місце в днях 3. і 4. травня, в Гвин Оак парку. Відділ СУА спільно з Відділом УККА влаштували виставку народнього мистецтва, пропагандивної літератури, а також буфет з українськими стравами і печивом. У фестивалі брало участь понад 20 національностей і деякі амбасад. Наші вишивки й писанки приковували увагу глядачів (деякі з них наші знайомі з попередніх років). Пані при виставці давали пояснення. Виставкою опікувались пп. Л. Лемішка, М. Булавка, В. Луців, А. Притула, а також молодь — панни Слава і Марійка Зелинські. Відповідальними за буфет були пп. А. Поліщук, О. Корж, а допомагали пп. А. Стельмах, Д. Коструб'як, Р. Зелинська. І тут наші страви, печиво й напитки притягали багато охочих полакувати. Деякі із зацікавленням оглядали, розпитували про спосіб виготовлення і наші звичаї.

За виставку і буфет здобуто нагороди, чистий прибуток становив суму 270 дол. Витрачені час і труд були нагороджені почуттям довершеного доброго діла.

Присутня

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Зустріч 64 Відділу СУА з проф. Вол. Кубійовичем

Зустріч із проф. д-ром Володимиром Кубійовичем відбулася 10. червня ц. р. в малій залі Українського Народнього Дому. Запрошені були Відділи СУА Нью-Йоркської округи і гості.

Вечір відкрила наша голова п-ні Поля Книш. В коротких словах представила присутнім Достойного Гостя, як голову НТШ в Європі і головного редактора Енциклопедії Українознавства. Між іншим, вона згадала, що видання ЕУ в еміграційних умовах — це надзвичайно трудна і складна справа, бо звичайно енциклопедії видають державні інститути або багаті видавництва. Мимо всіх труднощів наші науковці гідно заступають ідеї свого патрона Т. Шевченка і обороняють наше добре ім'я перед світом. Ніщо іншого лиш видання ЕУ змусило СССР видати свою Українську Радянську Енциклопедію, якої матеріал часто фальшований або неповний. Ми можемо бути горді, що ми перші з-поміж емігрантів з-поза залізної заслони видаємо свою енциклопедію. П-ні голова попросила проф. В. Кубійовича, щоб присутніх поінформував про працю над ЕУ і про життя-буття в Сарселі.

Опісля наша членка п-ні Ольга Солевицька відчитала уривок із своїх споминів з відвідин у Сарселі минулого року.

Наш письменник Микола Понеділок у подяку за труд і відданість українській справі проф. Кубійовича, зголосився сам, щоб своїм виступом збагатити програму Зустрічі. З питомим собі темпераментом і відчуттям виголосив свою новелу „Зустріч у Вінніпегу“.

П-ні Люба Артимишин, заступниця мистецької референтки, висвітлила прозірки з показу історичної ноші укладу п-ні Х. Воевідки.

На закінчення п-ні голова подякувала проф. В. Кубійовичеві, що мимо навалу праці, знайшов час, щоб нас ознайомити з працею над ЕУ і перебути з нами вечір.

Наші господині пп. Люба Раковська і Маруся Карпевич приготували з допомогою наших членок смачну закуску. При закусці наші пані мали нагоду особисто поговорити з Достойним Гостем.

Мушу підкреслити, що мимо дуже гарячого і вологого дня присутніх на Зустрічі було п'ятдесят осіб.

Не можу не згадати про те, що того вечора ми мали й „зелену трибуну“.

Оксана Щур
культ.-освітня рефер.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Дитяча Світличка 81 Відділу СУА в Дітройті. Поміж дітьми о. монс. Бохневич.

Day Center for Children, sponsored by 81 UNWLA Branch in Detroit, Mich.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Світличка 81 Відділу СУА

Добігає три роки існування нашої Світлички, заснованої вкладом праці першою головою Відділу п-ні Іриною Лободоцькою.

Світличка приміщена при українській парохіяльній школі св. Івана Хрестителя.

Відомий прихильник і опікун дітей та мелоді о. шамб. М. Бохневич дозволив користати не тільки з ogrітої й освітленої залі, але також з устаткування парохіяльного Садочка.

Світличка — це місце, де діти не тільки бавляться, але вчаться дисципліни, товарищкості, української молитви й пісні і вже тут починають розуміти, що належать до української громади, хоч більшість дітей удома говорить по-англійськи.

Олена Перецька
голова 81 Відділу СУА

БРОНКС, Н. Й.

Свято Матерів і Батьків заходами 82 Відділу СУА

Заходами виховної референтки п-ні Ірини Іванчишин та при співпраці вчительок місцевої школи українознавства пп. Ліди Вовчук і Тані Лютик відбулося в неділю 4. червня ц. р., в залі церкви св. Покрови, свято в честь матерів і батьків.

Ведення й виконання програми спочивало в руках дітей під проводом виховниць. Програму заповідали М.

Кандюк і П. Миськів. Імпреду відкрила привітанням присутніх голова Відділу п-ні Д. Лисько. Після того шкільний хор відспівав „Молитву до Богородиці“, а М. Баб'юк відчитав лист-привітання мамам і татам. На решту програми склалися деклямації, музичні та балетні виступи дітей. Деклямували діти: П. Цегельська і Л. Стасів — „О, Маріє!“, Х. Гонко — „Рідна мати“, Н. Миськів і М. Гніздовська — „Обіцянка“, О. Лотоцька, Р. Винник, І. Венгер та Р. Гошовський — „Українські діти“, В. Миськів, Р. Іванчишин і І. Залуцький — „Мій тато“ Р. Заводича, І. Раковський, Ю. Раковський і О. Халупа — „Далекій Україні“ І. Савицької. Музичні точки виконали: М. Іванчишин на фортепіані і Л. Гошовська та О. Гонко на акордеоні. Сестра й брат Оксана та Богдан Лотоцькі танцювали „Гандзю“, а дитячий хор відспівав три веснянки.

У другій частині програми діти виконали монтаж із творів різних поетів для дітей, мелодеклямацію (Р. Миськів і Н. Бакуменко) та балет польових квітів. Солю виконала С. Цегельська, а хороводи, деклямації й співи метелики, очайдушки й діти в народніх одягах. Акомпаніювала п-ні Г. Лиско. Імпреду закінчено співом дітей „Веселе, щасливе дитяче життя“ та „многоліттям“ мамам і батькам.

Марія Барагура
пресова референтка
82 Відділу СУА

МИЛВИЛ, Н. ДЖ. НА ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“

Дня 29. травня ц. р. в парохіяльній з'ялі української православної церкви св. Петра і Павла в Милвил, Н. Дж., відбулося врочисте прийняття і забава з нагоди 25-ліття вінчання п-ства Віри й Павла Люльків. Святкування розпочалися відслуженням о. Шадинським молебня за здоров'я п-ства Люльків і їхньої родини. Ювілейне свято влаштували батько Віри, п. Чу-мак, діти та гурток найближчих приятелів.

Великою несподіванкою для Ювілятів і присутніх було прибуття оркестри „Танго 5“ під керівництвом п. Ігора Корстена, сусіда й приятеля п-ства Люльків.

Під час бенкету промовляли п. Сущик, голова Церковної Ради, та п. Хвалько, теперішній голова Відділу УККА в Бріджпорті, Конн., у першому місці замешкання Ювілятів.

Пригадавши присутнім, що п-ство Люльки є батьками трьох гарно вихованих дітей (перед кількома днями син градуував із ступнем B.S., старша доня перейшла на 3-ий рік учительського каледжу, а молодша — на 2-ий рік гай скул-у), д-р Куйнич закликав присутніх зложити дар на фонд „Мати й Дитина“, щоб тим самим допомогти незаможним родинам, спеціально в Півд. мериці, посылати дітей до вищих шкіл.

(Докінчення на обгорці)

Дитячий хор школи українознавства на Бронксі. Диригує п-ні Докія Лисько, голова 82 Відділу СУА.
Ukrainian Children's Choir in Bronx, N. Y.

П. Шурдєвська

Моя музична освіта

Вважалось, що акомпаніатор — людина для публіки майже непомітна. Тому праця акомпаніатора достатньо оплачувалася і цінилася тільки тими знавцями, що розуміли всю відповідальність цієї на перший погляд непомітної роботи. До речі, згадуються мені кілька інцидентів, що трапилися в моїй практиці на одному з концертів.

Запросили мене взяти участь як акомпаніатора в одному з аматорських концертів. За браком часу як у виконавців, так і в мене — треба було виступити без попередньої підготовки, цебто мені приходилося акомпаніювати виконавцям, читаючи ноти „з листа“, а співаки повинні були покладатися на досвід і вміння акомпаніатора.

Концерт був, як звичайно, благодійний. Отже, приїжджаю на концерт, знайомлять мене з співаками та танцюристкою, і ми починаєм переглядати нотовий матеріал згідно з бажаннями і вказівками виконавців. Мимоволі звертаю увагу на молодого студента в університетській уніформі, з-під якої видно було білу підшивку — тоді ознаку певної заможності і приналежності до вищих кол. Цей адепт мистецтва до мене не підходить і нічого мені не говорить. Думаю собі: цей, мабуть, має свого акомпаніатора.

Починається концерт. Номері виконуються один за одним з невеличкими павзами між окремими виступами. Але ось розпорядник подає знак мені й молодому студентові, що надходить наша черга. Я із здивуванням питаю:

— Що ж ви збираєтесь співати?

Він подає мені ноти відомого і популярного на той час романсу — „Спіте, орли боевіє“ — простеньку сантиментальну річ, написану в повільному темпі. Автора собі не пригадую. Цей романс видавався в різних транспозиціях для різних голосів. і без нього не обходився майже ні один концерт. Я беру ноти, пускаю, як заведено наперед співака, виходжу за ним на естраду, програю вступ, і співак починає співати. Бачу — дуже хвилюється. Я додаю трохи звучності в акомпаніменті, щоб піддати йому сміливості. Як зараз згадую собі, що річ була транспонована до сіс-моль для баритона. Чую — у виконавця голос непоганий і досить поставлений. Зате, відразу ж спостерігаю, що Бог не обдарував його добрим музичним слухом. Уже в перших же тактах починає мій співак підвищувати. Я пробую звучнішими акордами направити хибну інтонацію співака але, бачу, він не звертає на мое попередження уваги і далі продовжує підвищувати. Поки йшла між нами ця непомітна для середньої публіки інтонаційна боротьба, мій від-

гачний виконавець опинився на пів тона вище приписаної тональності. Бачу, нічого мені не залишається, як доганяти його, цебто грати в тональності з одним бемодем (де-моль) замість 4 хрестиків. Ну, думаю собі, трохи напруження, і скінчимо в цій новій тональності. Аж воно виходить не так. Протягом наступних кількох тактів ще на першій же таки сторінці опинились ми знов на пів тона вище. Прийшлося грати акомпаніамент уже з 6-ма бемолями (ес-моль). І так поки ми скінчили цей наш неславний виступ, і разом з тим мій солідний теоретичний іспит, опинилися ми на півтора тону вище від приписаної тональності. Треба признатися, що спина в мене була мокра від напруження, і я швиденько пішла геть з естради поперед співака, якого все викликали оплесками — видно — здебільшого його знайомі. Він з милою усмішкою все вклонявся. Коли, нарешті, оплески ущушли, наш співак підходить до мене і з самовдоволенням каже мені, завбувши подякувати:

— Здається, було непогано.

— Так, — відповідаю я, залишивши про себе, щоб не позбавляти ілюзії молодого юнака — тільки спина в мене мокра від вашого співу.

Вслід за цим іде дальший виступ на цьому ж таки концерті — танець молоді танцюристки, що мала виконати — „російський народній танець“. Чомусь то цей танець танцювали тоді у нас під музику чеського композитора Антоніна Дворжака з циклу його „Слов'янських танців“. Ця продукція була досить частим номером на концертних естрадах, і музика Дворжака досить певно, як то кажуть, „сиділа мені в ухах“. Не було нагоди мені грати цей танець по нотах, але для своєї втіхи я іноді програвала його „по слуху“. І ось пішли наші виконавці — танцюристка й її акомпаніаторка — на естраду. Для більшого ефекту танцюристка мала танцювати свій танець при погашеному електричному світлі в залі і на естраді. Тільки рефлектором мала бути освітлена постать танцюристки. А на фортепіані поставили свічку в досить непевному примітивному свічнику. Не знаю, що там діялося на естраді, але, сидячи і відпочиваючи від попередньої напруженої праці, чую зовсім певний початок музики, перші рішучі кроки танцюристки з притупуванням і раптом якийсь грук ніби від розбитої склянки. Музика затихла, — павза, — і вслід за цим вилітає з естради танцюристка вся в сльозах, а за нею тупочеться поважного віку акомпаніаторка, яка весь час повторює:

— Я ж нічого не бачила, коли згасла свічка. Швидко зорієнтувавшись і догадавшись у чому

діло, я підходжу до танцюристки, міцно беру її за руку і кажу:

— Не плачте, біжіть на сцену, я вам програю і в потемках, тільки прислухайтеся до музики, бо я не знаю, що і де ви повторюєте.

Тим часом здивована публіка сидить справді в темряві і нічого не розуміє, а впорядники теж не знають, що діється і не засвічують світла. Ми

швидко вийшли на естраду і з гріхом пополам, але з великим успіхом завдяки дивним і непередбаченим обставинам, скінчили свій номер. Танцюристка радісно вклоняючись, дякувала публіці за гучні оплески, а мене в артистичній кімнаті довго обіймала. Оце пара таких „закулісних“ історій на концертах, — а їх було чимало!

Кінець

КАРИС

(Продовження зі ст. 6)

не, вона каже отверто — „Але ж яким він вернеться?“ Може вернувши і побачивши її знищену і змарнілу, кине її, як он сусід свою жінку? Може буде вічно злий і невдоволений так, як другий сусід, що все розказує про чуда-дива далеких країн і хоче ї-хати у європейську частину Союзу, але без жінки? Може прийде каліка?

При усіх тих розважаннях видно, що атавістичне почуття меншевартості і залежності від волі чоловіка приходить до голосу. Карис не думає про те, що вона, неприготована до самостійного життя, дочка кочівничих казашок, виявила неабиякий характер та здібність, коли зуміла сама пережити ці важкі часи. Вона не думає про те, що її чоловік робив і як себе вів. Вона тільки турбується тим, чи він її ще схоче прийняти як жінку у своїй хаті.

Потішаю її як умію, пригадую, що все розказувала, яким іншим він був від других та як дуже її любив. Шож можу більше? Прощаюся. Я від'їжджаю...

*

Що з Тобою, Карис? Чи вернувся твій Рахман? Чи зняв з твоїх плечей тягар боротьби за хліб для тебе і твоїх дітей? Чи може причарувала його Європа? Чи згадує якісь інші жінки і порівнює з Тобою?

Раджу тобі, усміхнися до нього своєю півусмішкою, подивися з-під вій, своїми подовгуватими, чорними очима, в яких грають вогники, коли смієшся. А може сидючи на п'ятах при низькому столику у своїй кімнаті, заспіваєш цю сумну одноманітну пісеньку, повну туги, яку нераз Ти співала. І думаю, що тоді знову рідне, хоч важке, стане йому близьким і він візьме твою малу, смаглу долоню у свої руки і скаже „Аман-сиз -ба Карис!“ себто „Привіт тобі, Карис“.

БІЛЯ ЗАПОРІЗЬКОГО ДУБА

(Продовження зі ст. 7)

че це — „запорізький дуб“. Могутня його корона складається з 18-ти великих гілок. Її зелений тінистий намет здалеку нагадує цілий гай. Діаметр стовбура 7 стіп, а висота 117 стіп, ширина корони 140 стіп. Завдяки своїй величній красі і розмірам, які вражають кожного, дуб цей здобув собі в народі велику популярність та став героєм народних легенд.

В селі Верхня Хортиця ще й сьогодні побачите те, що ми називаємо „ідилією українського села“. Білі хатки, більшість дахів покрита червоною черепицею, на подвірях криниці з журавлями. Цвітуть під вікнами мальови й соняшники, на плотах в'ються кручені паничі, сохнуть глечики. П'ятилітній хлопчина в обсмиканих штанях, босий, жене дозною гуси на ставок. Там підліток-дівча ледве тягне двоє відер води з криниці. (Докінчення буде)

ДОМІВКА СУА В ШИКАГО

(Докінчення зі ст. 11-ої)

домівці зможуть відбуватися невеликі імпрези, з'їзди, товариські зустрічі (місткість 50 осіб). Навіть Відділи, що положені далеко і не можуть у ній відбувати місячних сходин, хотіли б кілька разів у році в ній зійтися. Це ж — наша домівка! — кажуть.

Тут буде діяти новозасноване Бюро Суспільної Опіки.

Вітаємо округу СУА в Шикаго з таким осягом! Це напевне допоможе Округній Раді скріпити своє становище в окрузі та проміювати на цілу громаду! Щастя Боже!

Л. Б.

МОЛОДЕЧИЙ ГУРТКОМ КНИГОЛЮБІВ 83 ВІДДІЛУ СУА

Організацією Гуртка Книголюбів зайнялася виховна комісія Відділу в складі пань: Я. Трембіцька, А. Мар-

тинковська і Д. Генза. На спеціальні барвисті запрошення, що їх розіслано дітям, а особно матерям, зійшлося на цю першу організаційну зустріч 25 дітей у віці 8—14 років. Сходини Гуртка заплановано відбувати у формі зустрічей, що будуть тривати 2 години. Перша частина посвячена відповідній програмі у зв'язку з якоюсь книжкою, друга — товариським забавам. У спільній гутірці, що в ній взяли ще участь голова п-ні Марта Ярош, заступниця І. Куровицька і Н. Чапленко, культ.-освітня референтка СУА, намічено різні проекти, як от спільне читання на сходинах, обговорення кращих уривків із вдома прочитаних книжок, листи й зустрічі з авторами, щоденнички, домашні бібліотечки, лікування знищених книжок і пересилка їх для потребуючих дітей, прогульки до наукових інституцій і т. п. У висліді цих спільних нарад створено 2 Гуртки старший (16 членів) і молодший (8 членів).

ДІМ СУА В ДІТРОЙТІ

Округна Рада СУА разом із Комітетом Будови Дому відбула нараду з представниками організацій у справі збірки фондів на будову Дому СУА. Народою проводила голова Окр. Ради п-ні Анастасія Вокер.

Фонд Будови Дому СУА в Дітройті вносить 10,000 дол. Округна Рада запланувала провести широку збірковою акцією при допомозі цеголок, щоб досягнути потрібних 100,000 дол. Дім СУА мав би стати приміщенням Окр. Ради і Відділів та дати змогу замешкання старшим жінкам. План збирання фондів розгорнула перед присутніми п-ні О. Адамек, голова Комітету Будови Дому.

Присутні духовні отці й представники організацій поставились до проекту із зрозумінням. Деякі декларували на місці пожертви на ту ціль, інші обіцяли допомогу іншими засобами. Потреба такого центру виявилась наявною.

ЧИ ВИ ПРИЄДНАЛИ В ЦЬОМУ РОШІ ХОЧ О Д Н У ПЕРЕДПЛАТНИЦЮ?

Централа одержала

в часі від 15. серпня до 24. жовтня
1967 р., на:

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 2 Честер	5.00
„ 8 Бронкс	10.00
„ 17 Маямі	10.00
„ 20 Філадельфія	5.00
„ 27 Піттсбург	5.00
„ 36 Шикаго	5.00
„ 42 Філадельфія (збірка)	14.25
„ 52 Філадельфія	10.00
„ 63 Дітройт	10.00
Михайлина Городиська, Шикаго	20.00
Марія Честух, Дітройт	10.00

По 5.00 дол.: Марія Баб'як, Філадельфія, Родина Габрівських, Клівленд, Мирослава Зубаль, Дітройт, Анна Наконечна і Ангела Рій, Маямі, Феся Сіділо, Воррен.

Дол. 4.50: М. Жеребецька, Саскатун.

По 3.00 дол.: Олена Блавацька, Балтимор, Марія Рудницька, Вінніпег, Дарія Самотулка, Принстон.

По 2.00 дол.: Ізидора Боярська, Бронкс, Марія Филипович, Філадельфія, Іванка Каги, Маттапан, Дарія Поронюк, Торонто, С. Рекшинська, Нью Йорк, Марія Храплива, Ст. Луїс, Марія Химинець, Пассейк.

По 1.00 дол.: Володимира Брикович, Філадельфія, Катря Кушак, Нью Йорк, Павлина Марків, Філадельфія, Марія Мартюк, Торонто, Надія Плакида, Ірвінгтон, Анастасія Хариш, Довнерсгров, М. Юрчук, Амстердам, Наталія Яремчишин, Лайма.

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 22 Шикаго	210.00
„ 28 Ньюарк	55.00
„ 33 Клівленд	240.00
„ 36 Шикаго	10.00
„ 38 Ленсінг	1.65
„ 44 Філадельфія	15.00
„ 47 Рочестер	60.00
„ 63 Дітройт	60.00
„ 64 Нью Йорк	90.00
„ 66 Нью Гейвен	30.00
„ 70 Пассейк	5.00
„ 71 Джерзі Сіті	15.00
„ 76 Воррен	15.00
Ніна Куйдич, Вайнленд, збірка	35.00
Марія Янів, Клівленд	30.00
Лідія Гарванко, Вилмінгтон	10.00

Е. і Б. Лукашевські, Нью Йорк 10.00
По 5.00 дол.: Ольга Дідошак, Дітройт, Микола Вирста і Розалія Чижовська, Філадельфія, Ірина Грушкевич, Дітройт.

2.00 дол.: Ярослава Дереш, Лудлов.

МУЗЕЙ СУА:

Збірка на Річних Зборах СУА 110.00
Катря Пелешок, Нью Йорк 10.00
Розалія С. Полче, Саннісайд 5.00

ДІМ СУА:

Катерина Джорджія, Іджіпт 2.00

ДІМ ДЛЯ СТАРШИХ:

Олена Чапельська, Бреквіл 2.00

УВАН — НА ВИДАННЯ ПРО ЛЕСЮ
УКРАЇНКУ:

Від. 28 Ньюарк 90.00
Гурток Книголюбів, Шикаго 15.00

ВИДАВНИЧИЙ ФОНД СУА:

Ірина Кашубинська, Клівленд 25.00
(на видання куховарської книжки, як зворот гонорару за показ у Сиракюзах, Н. Й)

ФОНД ЗВ'ЯЗКІВ І РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ:

Від. 61 Випані 20.00
(надобов'язково)
Катерина Дроздик, Бронкс 10.00
(Від. 1 Нью Йорк)
Орися Марків, Нью Гейвен 10.00

ФОНД „500“:

Ірина Кашубинська, Клівленд 4.68

СТИПЕНДИЙНИЙ ФОНД ІМ. О. ГОРДИНСЬКОЇ

Окружна Рада СУА, Ньюарк 100.00

З подякою,

Ірина Качанівська, секретарка
Анна Сивуляк, касієрка

ДОПОВІДЬ ПРО НАРОДНЕ ВБРАННЯ

Окр. Ради СУА одержали в квітні ц. р. доповідь про головні типи народніх строїв України, ілюстровану кольоровими листівками. Авторка її Лідія Бурачинська, подала загальну характеристику строїв, а кольорові ілюстрації змальовують силуетку. Ця доповідь повинна перейти всі Відділи СУА, щоб у загальному поінформувати про засади й різниці різних типів. Для показу ілюстрацій найкраще послугуватись епідіяскопом.

ХРОНОЛОГІЯ ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Комітет УВАН, що підготовляє видання життєпису, повідомив про те, що Хронологія життя і творчості Лесі Українки пера Ольги Косач-Кривинюк уже готова до друку. В ній буде вміщено, окрім життєписного нарису, о-коло 400 листів поетеси. Завдяки тому широко навітлене теж і її оточення — її батьки, рідня, молодечі гуртки 80-их і 90-их рр. та громадські й політичні відносини на переломі століття.

На це видання зібрано дотепер 2,600 дол., у тому велику частину пожертвували Відділи СУА. Та ще не всі внесли свою пожертву й тепер пригадуємо їм це.

Збірники дитячих віршів
і оповідань

Проліски Щебетали пташечки Золота бджілка

по 50 ц. кожен

можна замовити

в Централі СУА

КНИЖКА — найкращий дарунок!

Вийшла з друку повість

Ярослава Острук

Хуртовина гряде

Ціна у звичайній обгортці 3.00 дол., у полотняній 4.00 дол. Для Гуртків Книголюбів знижка 10%.

Висилаю тільки на замовлення.

Авторка має ще такі книжки: „Провалля“, повість — ціна 2 дол. „Оля“, повість — ціна 2.50 дол. „Родина Гольдів“ — ціна 2 дол.

Замовляйте на адресу:

Yaroslava Ostruk
1120 Cheltenham Ave.
Philadelphia, Pa. 19126